

pu 0584

CORIGENȚĂ LA DRAGOSTE

opt tablouri
de
DOREL DORIAN

PJA 2643/3

Fana și Eliza Ifrim, Cristina Iovan, Ștefan Răducu, Geo Ranet — 18-20 de ani, colegi de clasă sau clase paralele. Caracterologic, fără să epuizăm prezentarea și evoluția lor.

FANA — lucidă, incisivă, febrilă, revendicată egal și oscilând între un romantism reprimat și o emancipare reală (depășind aventura și modalitatea livrescă). Tentată să protesteze, nu fără vehemențe, și să se opună îngrădirilor (acțiunea le va delimita), Fana e inclusă de regulă tipului, incriminat, de adolescență mondenă (care își „trăiește” viața) și considerată, cu diferențieri inerente, o lunatică, o indezirabilă, un „crocodil albastru”.

ELIZA — liniștită, studiosă, cuminte, speriată „să nu ajungă ca Fana”, admirând-o tacit și realizând, poate nu prea târziu, că sora ei n-o pune numai „în umbră”, ci îi contestă felul de a fi. De aici, protestul de o violență extremă și nevoia de a se apăra acuzînd. Că Eliza e tipul preferat de părinți, de diriginți și de bărbații peste 35 de ani, care îi apreciază timiditatea și inexperiența, docilitatea și, implicit, conformismul? Asta e drama ei.

CRISTINA — sigură de sine (frumoasă, dezinvoltă, agreabilă), nu se vrea altfel, nu-și reprimă naivitățile și n-o înțelege pe Fana (n-a avut experiențele ei). Stenică structural, trece prin dramele vârstei fără să știe că-s drame (cum le-ar numi tatăl ei, scriitorul Horațiu Iovan), maturizîndu-se fără convulsii, dar nu și fără regrete.

ȘTEFAN — mai robust, mai versat, mai cenzurat în reacții (în stare să mintă ireproșabil și să treacă fără efort la cele mai neașteptate sincerități), e din „familia” Fanei, dar e departe (la declanșarea acțiunii) de profunzimile ei. În plus, se vrea foarte matur, ceea ce îi accentuează adolescența (farmecul, inconsecvențele și nevalgiile ei). Simpatice și cuceritor, beneficiază, iar uneori și justifică circumstanțe atenuante.

RANET — cu candori și desuetudini, dificil și complicat în esență, depășit, dar nu străin de ce se întîmplă în jur. Indiferent la „modalitatea” Ștefan, pe care n-o condamnă direct (declarat), este opusul ei. Cuminența lui — educată, voită și autoîmpusă — ascunde inerent refulări. Cînd devine agresiv (moralizator și didactic), justifică o alarmă reală. Că tinerețea lui — cu nenumăratele încercări și restructurări proprii vârstei — ne mai rezervă surprize? De aici și piesa noastră.

* * *

În intenție — o piesă inspirată din viața adolescenților, a unor adolescenți (18—20 de ani) care, din multe puncte de vedere, au încetat să mai fie elevi (deși sînt încă în ultima clasă, a XII-a, ultima lună de școală), dar n-au devenit încă altceva... A unor adolescenți care, în sensul cel mai exact, „se caută”, încearcă să-și identifice adevăratul lor fel de a fi, sînt preocupați, mai mult decît ar dori să o spună, de complicatele probleme ale vârstei, considerată pe drept dificilă.

Dificultatea cea mai mare și pentru regie — ne gîndim la alegerea actorilor — o constituie faptul că acești adolescenți, chiar dacă mai poartă uniforme școlare, nu

mai sînt pe structura lor interioară elevi, au crescut și, oricît ne-ar fi de greu să o recunoaștem, atunci cînd buletinele lor de identitate indică doar 19—20 ani, sînt mari și au preocupările unor oameni ce se vor și sînt mari. (Revendicași egal și oscilînd între un romantism reprimat și o emancipare reală — cum precizăm anterior — ei ne vio-lentează frecvent preconcepțiile noastre conformiste despre elevi.)

De aici și efortul de a fugi de tentațiile atît de atrăgătoare ale comportamentului cunoscut și declarat ca fiind „școlăresc”, dar care i-ar fi deformat, în esență, și efortul, totodată, de a le surprinde preocupările „extrașcolare”, mai exact „extraprofesionale”, preocupări vizînd însă, în egală măsură, maturizarea lor activă, morală, cetățenească, întregul lor mod de a fi și, în accepția cea mai înaltă, opțiunile lor viitoare.

De aici și interesul pentru ce gîndesc acești adolescenți cînd rămîn ei între ei, și bunele noastre intenții nu aduc în mijlocul lor nici un atotștiutor de profesie. De aici și alegerea preferențială a unor tipuri diferind de ceea ce ne place să ne imaginăm că ar fi adolescentul „mediu” sau „tipic” și alegerea, cu bună-știință, a adolescentului lucid, matur (sau aspirînd spre maturizare), cu adevărat simptomatic pentru această vîrstă și acest moment de tranziție temperamentală. Tot de aici, în sfîrșit, efortul de a le exprima gîndurile și nu de a le surprinde „limbajul”, de a-i supune la rîntgenul unor situații mai puțin obișnuite.

Acțiunea în zilele noastre.

T A B L O U L 1

Scena imaginează o sală de festivități, de felul celor existente în mai toate liceele vechi, cu tradiție. Cromolitografii, panouri cu „promoții de aur”, un nelipsit bust de poet — importante fiind nu atît diferitele elemente citate (sau altele, mai inspirat alese), cit o anumită „atmosferă școlară” care ar putea rezulta.

În partea stîngă, cuprinzînd aproximativ o treime din spațiul de jos — un mic podium, marcînd scena sîlîi de festivități. Fotoliile, unul sau două șiruri — atît cit să indice obișnuita lor amplasare; celelalte — retrase mult, lateral, pentru a degaja mișcarea actorilor.

În dreapta, sus, în secțiune, o încăpere de felul celor destinate proiecționiștilor de film, transformată într-o veritabilă cabină de sonorizare și lumini (reflectoare îndreptate spre podium, instalații electrice etc.). O scară metalică urcînd vertical și o platformă superioară de trecere fac legătura între podium și cabina de sonorizare.

Contrastînd cu scenografia de ansamblu, pe care am dori-o aerată, modernă, pe podium — cîteva elemente naturaliste sugerînd decorul unei piese care s-a jucat sau s-a repetat mai de mult. La ridicarea cortinei, podiumul este în plină lumină, în timp ce cabina de sonorizare, pentru moment, în întinerie deplin atît cit să n-o bănuim.

Pe podium, în penumbră — Fana; Ștefan tocmai intră în scenă.

ȘTEFAN: Fana, nu te mai recunoșc!

Să intri tu, în scenă, de la orele două, cînd repetiția începe la trei?! (Agravînd.) Și partenerul tău — lipsă! Nici un adorator!... Cum poți să în-gădui, Fana?

FANA: N-am venit niciodată cu adora-torii la școală! Nu inventa! Iar par-tenorul l-am împușcat acum 10 mi-nute.

ȘTEFAN: Mai bine îl trimiteai la plim-bare. „good by”, sau „adio, chérie”... Împușcăturile se pot auzi la direcție. (Apoi, prozaic.) De la ce v-ați certat?

FANA: De la nimic. I-am cerut un mi-liard ca să-l suport în scenă, dar el mi-a spus...

ȘTEFAN: Să-i împrumuți zece lei, îl cunosc.

FANA: Era un atalent...

ȘTEFAN: De la ce v-ați certat?

FANA: Cum termina replica, indiferent de piesă, începea să ofteze... O dată mi-a și scris. Spunea c-o să mă iubea-scă etern...

ȘTEFAN (cu gravitate mai mult decît persiflantă): Adică toată viața!

FANA (același joc): Și după!

ȘTEFAN (înterupînd brusc jocul): Zi, mai bine, că ți-a venit cheful să-l schimbi! Nu-ți mai plăcea figura. (Cu importanță.) Știm noi! Și erai înțeleasă cu un altul...

FANA: Exact! Încă de acum un an (subliniînd), din ziua de 4 septembrie. Îmi pare bine că știi!

ȘTEFAN: Ce vrei să spui? (Interzis.) Cum adică din 4 septembrie?

FANA: Mi-a fost o clipă teamă că n-ai reținut totuși ziua, nefericita zi de în-ceput... a marii noastre iubiri! Dar tu, ca o fire sentimentală ce ești, ai reți-

nut-o... (*Accentuând ironia*). Și ai jucat excelent: un scurt moment de uimire, o rememorare subită, o umbră de tristețe, și acum din nou uimire... De asta te-am și ales: ești un actor excelent.

ȘTEFAN: Ultima oară când am recitat o poezie, diriginta a crezut că-mi bat joc! Eu n-am pic de talent... Când vreau să fiu serios — mor de ris!

FANA: Acum un an jucai destul de bine. Și se simte un progres. Felicitări, Ștefane!

ȘTEFAN: Dar eu n-am jucat niciodată, iar anul trecut, dacă vrei să știi adevărul... (*tentativă cvasisentimentală, mai mult o tatonare*) eu nu te-aș fi părăsit, dacă tu...

FANA (*intrerupându-l*): Uite-te, mai bine, pe text! (*I-l aruncă.*) Prefer să fii în temă!

ȘTEFAN: Ce text? Vreau să cred că glumești! Tu știi doar foarte bine că eu n-am să accept niciodată...

FANA: Ba da! (*Și ca o confirmare a acestei certitudini.*) I-am spus și dirigintei. Corista s-a declarat și ea de acord, ca regizoare a spectacolului și veche cunoștință a ta... Iar Ranet a fost de-a dreptul încântat.

ȘTEFAN: Ranet? Ce ți-a venit să-l amesteci?

FANA: Pentru că nu-l poți suferi... Și-i textul lui! Citește-l! Hai, curaj! (*Printre altele, vag.*) Apropo... Nu tu m-ai părăsit! (*Apoi anulând.*) Hai, citește Ștefan! (*Schimb lung de priviri, supraveghere reciprocă.*)

ȘTEFAN (*deschizând textul și combinând diferitele precizări cu propriile sale reflecții*): „Viitorul al doilea, anticipație lirică de elevul Geo Ranet, din clasa a XII-a C”. — cel mai mare gogoman al liceului — „cu precizarea că în această anticipație vor apărea chiar elevii clasei a XII-a” — asta s-o creadă el! — „care, reîntilnindu-se peste un număr de ani,” — murind cu toții de bucurie — „ne vor conferi imaginea a ceea ce a devenit, fiecare, în acest viitor...” (*Concluziv.*) E sărit de pe linie!

FANA: Ești un invidios fără margini!

ȘTEFAN: Iar tu-i ici apărarea pentru că Ranet te-o fi făcut „nu mai știu ce” în *Viitorul* lui. (*Ipoteză.*) Cea mai celebră artistă...

FANA: O simplă dirigintă, atât!

ȘTEFAN: Ei, nu vorbi... O „simplă”! Adică, școala te-a ajutat să te îndrepti, iar tu, în semn de recunoștință, ai devenit cadru didactic.

FANA: Exact. (*Și nu, regret.*)

ȘTEFAN: Am să ți-o reamintesc în *Viitorul* lui Ranet, peste vreo 5—6 ani, când ne vom reîntilni.

FANA: Peste 15. Sau, poate, 25.

ȘTEFAN (*uimit, dar... excelent*): Și tu ai acceptat să vii la o reîntilnire după atâția ani? Când ai să fii o relicvă? Parcă te vād... Știi ce vîrstă ai să ai? Sînt de pe-acum îngrozit!

FANA: 33 împliniți... sau, poate, 43...

ȘTEFAN: 53... Dar privește-ți umerii ăștia căzuți, talia care abia se mai vede. Glezna atît de îngroșată... (*cu regret*) și glezna de acum 15 ani... Nici nu știi ce gleznă aveai!

FANA: Tu, în schimb, pari acum mai serios. Și, cum scrie Ranet, nu mai ești fostul elev dintr-a XII-a... Ai crescut foarte mult!

ȘTEFAN: Fenomenal! Am crescut...

Cum i-a putut trece prin minte!

FANA: Ești un apreciat fizician!

ȘTEFAN: Scrie el „apreciat”?

FANA (*verifică*): Promițător...

ȘTEFAN: Aha. Și ce face deșteptul ăsta de fizician, care vine după 15 ani și promite, dar încă nu-i apreciat?

FANA: Este frămîntat sufletește.

ȘTEFAN: Și după ce isprăvește...?

FANA: Se întilnește cu o fostă colegă!

ȘTEFAN: E clar! (*Se întinde, demonstrativ, pe o bancă.*) O să se frămînte din nou.

FANA: Ștefan!

ȘTEFAN: Nici un Ștefan! Ai spus că vrei să repeți — foarte bine! Că ți s-a topit partenerul — am înțeles și asta. Că eu — S.O.S. — aș putea să-i țin locul — perfect. Dar tu îmi ceri acum să înghit și toate bazaconiile ilustrului Geo Ranet. Ei bine, le resping.

FANA: Pentru că n-ai poezie!

ȘTEFAN: S-a consumat. Cererea foarte mare! (*Subit agresiv, ridicîndu-se.*) Și să nu-mi ceri mie să joc rolul unui individ (*calculează*) de 19, să zicem, și cu 15, așa, 34 de ani... Ce? Am să arăt eu peste noapte ca unul de 34?

FANA: Arăți! Arăți chiar foarte bine... Ai un aer aparte.

ȘTEFAN (*flatat*): Exagerezi!

FANA: Deloc. Te-ai masculinizat.

ȘTEFAN (*rănit profund*): Tu să-ți bați joc, auzi, de tipii ăia ai tăi, care te-au învățat aiurelile astea! Eu nu sînt Geo Ranet să te fac dirigintă... Eu, cît ai clipi, întorc foaia!

FANA: Asta și vreau, s-o întorci, să devii agresiv și furios ca trinitratul de glicerină.

ȘTEFAN: Ce-i... trinitratul ăla?

FANA: Formula dinamitei.

ȘTEFAN: Și agresiv de ce?

FANA : Ești un mare talent, o speranță...
Și te reîntorci în orașul natal, unde
mă regăsești din întâmplare, pe o stradă
și te uiți la mine pierdut, cu ochi ro-
tunzi de vițel...

ȘTEFAN : Poate încasezi vreo două !
FANA : Eu, care am fost dragostea ta ?
Amintește-ți, pe când eram într-a
XII-a...

ȘTEFAN : A XI-a !

FANA : A XI-a sau a XII-a, asta-i mai
puțin important. Dar am fost singura
ta dragoste mare...

ȘTEFAN : Că om fi fost izolați pe o
insulă !

FANA : O dragoste care s-a prelungit
ani la rând...

ȘTEFAN : Aproape trei săptămâni. Din
4 pînă la 27 septembrie.

FANA : Iar acum, reîntîlnindu-ne, fii
cinstit, nici nu-ți vine să crezi : „Fana,
tu ești ?” (*Răspunzînd.*) „Chiar eu.”

ȘTEFAN : Și te sărut ?...

FANA : În gînd ! Pentru că ești cople-
șit de emoție, paralizat complet, abia
mă ții de mină. Și alergăm prin oraș
fără țintă, pînă ce amețim... Fii o
clipă lucid !

ȘTEFAN : Ori amețit, ori lucid ! Că
și-nainte am alergat, deși eram para-
lizat de emoție. Devin cu totul illogic.

FANA : Ilogic, da ! Riguros de illogic.
Dar fericit c-am ajuns în fața vechiu-
lui nostru liceu... Pentru că am ajuns !

ȘTEFAN : Uite aici m-ai pierdut !

FANA : ...Sîntem chiar în fața grilaju-
lui. Iar dincolo de grilaj, zidurile gri
ale școlii, gata să ne vorbească de atî-
tea întâmplări...

ȘTEFAN : Poate și de teza de joi.

FANA : Dar tu ai promovat încă, de a-
cum 15 ani, ai terminat facultatea, ai
pătruns în nucleu, te învîrți printre
electroni și mezonii... (*Și, ca în fața
unei imaginare intrări în liceu.*) Hai să
intrăm !

ȘTEFAN : O să ne oprească portarul.
Că mezonii sînt sau nu sînt, dar in-
strucțiunile-s clare !

FANA : Noul portar e detreabă, vechiul
portar a murit.

ȘTEFAN : Cine să moară, Pandelescu ?!

FANA : Au trecut 15 ani : oamenii-s mu-
ritori.

ȘTEFAN (*subit realist*) : Și noi ne pier-
dem vremea, poftim ! Nu tu un dans,
un sărut, nici măcar o abatere mică,
mică de tot, cît de mică...

FANA : Ar fi o împietate. Ne aflăm sub
impresia școlii. Și totul ne copleșește
(*ca și cum s-ar afla în incinta liceu-
lui*) : mozaicul — tocit ; holurile —

largi ; coridorul — măsurînd kilome-
tri...

ȘTEFAN : 126 de pași !

FANA : ...Scara urcînd spre înalt...

ȘTEFAN : Vrei să spui : la etaj !

FANA : Dar acum ai o optică nouă, nu
înțelegi ? Spune ce vezi ?!

ȘTEFAN : O secțiune anatomică-adult,
pe care un biolog cu sentimentul răs-
punderii a adăugat ce-i lipsește...

FANA : Ești un măgar !

ȘTEFAN : Tot cu ? După ce am accep-
tat să repet în toată istoria asta ab-
surdă cu trecut-viitor... și să improvi-
zez la comandă ?!

FANA : Dar noi n-am repetat nici o
clipă. Asta a fost piesa noastră, n-are
nimic cu Ranet. Iar tu ești Raf Val-
done, pentru că așa te vedeam cu pe
atunci, în liceu. Și nu trebuia să uiți
atît de ușor acel 4 septembrie... Bună.
dragul meu Raf !

ȘTEFAN : Tu termină cu Raf ! Ai re-
petiție peste un sfert de oră, corista
te „vinează” de mult, pe mine mă aș-
teaptă o teză...

FANA : Uite-te la panou !

ȘTEFAN : Nu există nici un panou ! Ce
e cu tine, Fana ?

FANA : Panoul care va fi... (*Oprindu-se
în fața unui panou la fel de imaginar.*)
„Promoția clasei a XII-a”, cu toți co-
legii noștri de clasă. Și tu ești fericit
că-i revezi pe Ranet, pe Eliza... Criș-
tina !

ȘTEFAN : Că mi s-a făcut dor de toți
încuiații liceului ! Și mai ales de Criș-
tina, care dansa ca o mătură !

FANA : Dansa splendid — mi-amintesc
cît se poate de bine —, dar n-ai dan-
sat niciodată cu ea, pentru că nu în-
drăzneai s-o inviți. Cristina nici nu te
vedea... iar tu îi urmăreai ca un prost
fiecare mișcare. Te obseda, recunoaște !

ȘTEFAN (*suprasolicitud*) : Pînă și-n
somm... Era doar singura fiică a scri-
torului Horațiu Iovan, impostorul acela
cu magnetofon și mașină.

FANA : Ești un monstru, Ștefan !

ȘTEFAN : Pentru că a spus-o Gavrilescu
în clasă, cînd i-am ars condensatorul,
la fizică. Dar au trecut 15 ani, poate
a murit și el !

(*Din sală parvine zgomotul unei bănci
răsturnate.*)

FANA : Adevărat, nu ești... (*Cercetează
întunericul, dar nu zărește pe nimeni.*)
Ai fost un monstru, Ștefan !

ȘTEFAN (*scos din sărite*) : Și tu ce-ai
fost într-a XII-a ? Văd că ai uitat
dintr-o dată, ai un lapsus grozav ; și
ai uitat de „aiuriții” ăia ai tăi, care

- te așteptau în fiecare zi, la plecare, pentru că te stimau — nu-i așa? — și voiau să comunici de la suflet la suflet... Și mai vorbești de 4 septembrie...
- FANA: Poate că într-adevăr i-am uitat.
- ȘTEFAN: Și ca să-i uiți mai bine, le-ai telefonat acum 10 minute, că eram în holul liceului, și te-am auzit foarte bine!
- FANA: N-ai avut ce auzi. A sunat mereu „ocupat“.
- ȘTEFAN: Asta la început, când ai sunat prima oară. Dar ai sunat din nou: „Aici, Fana. Tu ești?“ Și pe urmă încă o dată: „Alo! Fii, te rog, bun...“ Apoi ai format un alt număr, că ai scos un carnețel din servietă... Și din nou: „ocupat“, scos telefonul din priză sau dispărut fără urmă.
- FANA: Sint noua dirigintă, Ștefan. Au trecut 15 ani... Ai să strici toată piesa. *(Din nou zgomote de bancă răsturnată.)*
- ȘTEFAN: Să-ți fi păstrat pentru ea parterul, cel care știa să ofteze! *(Apoi. în direcția sălii.)* E cineva acolo? *(Nici un răspuns.)* Nu trebuia să-l împusti!
- FANA: Mi l-am păstrat. Trăiește. Cu el voi juca în piesa lui Ranet. Dar noi avem piesa noastră. Și-am crezut că mă vei invita, ca și în urmă cu ani, într-a XI-a, să ne plimbăm, pe străzi — fără text; c-ai să mă crezi suficient de naivă pentru a-mi vorbi din nou de nu știu ce locomotivă „Pacific“; și suficient de romantică pentru a te însoți, ca și atunci, într-un turn...
- ȘTEFAN *(sincer surprins)*: Care turn?
- FANA: Turnul în care am urcat, aminteste-ți, pe o scăriță îngustă, și tu mi-ai strigat: „Fana, treapta a VII-a lipsește“.
- ȘTEFAN *(și-a amintit)*: A, da. Tu te referi la... Dar nu a VII-a, a VIII-a.
- FANA: Iar odată sus, aplecați peste pervazul ferestrei, să-mi arăți ca și atunci orașul...
- ȘTEFAN *(minimalizînd)*: Două acoperișuri, o stradă...
- FANA: Și ca desert, în amintirea ace-luiși 4 septembrie, să-mi oferi, în re-luare, interminabilul tău reperoar cu minciuni: povestea cu pictorul pe care l-ai cunoscut nu știu cînd, cu cele 31 de străzi, proprietate individuală și, evident, exclusivă... Vai, cît de prost mințai!
- ȘTEFAN: În timp ce tu mi-ai spus că n-ai fost niciodată în turn. Voi ai să te cred o naivă.
- FANA: Atunci, într-a XI-a, eram...
- ȘTEFAN: Și te-a sedus un netrebnic... Uite-un subiect de piesă!
- FANA: De ce să-l consider netrebnic pe bătrînul meu Raf?
- ȘTEFAN *(definitiv)*: Fana, concret, ce vrei?
- FANA: Nimic, să mă amuz și să-ți confirm că ai intuit cît se poate de bine. Am fost mai înainte la telefonul din hol. Și am format un număr. Apoi încă unul. După care, al treilea... Dar nu mi s-a răspuns. Pentru că eram înțeleasă, cu fiecare în parte, să nu sun înainte de sîmbătă seara. Iar ei — cei pe care îi căutam — nu sînt pompieri, nici „informațiile“ gării și nici „06“, Salvarea. Ei au, fiecare, program. Iar dacă îi suni mai devreme, înseamnă că tu ai nevoie de ei, c-o să-i ții la telefon cel puțin 10 minute și nu vor putea să-ți răspundă numai cu „da“ și „nu“. De aceea, nici măcar nu se scuză „Greșeală“, „ocupat“, „formați, vă rog, încă o dată...“ Cele mai diferite sisteme, dar, de fapt, unul și același: „Nu insistați, vă rog... Reveniți altă dată“.
- ȘTEFAN: Și atunci, ți-ai amintit că există un Ștefan.
- FANA: Un fost coleg de liceu, pus totdeauna pe ceață, poate cam nesperios, dar care, de mult de tot, printr-a XI-a, îmi spunea: „Sună cînd îți face plăcere, e suficient să-mi spui că ești tu...“ Și mă invita seară de seară la film.
- ȘTEFAN *(refuzînd efuziunea)*: Asta ar fi o idee... Reprezentația de la „7“ o prindem.
- FANA: Dar au trecut 15 ani... Sint căsătorită, Ștefan.
- ȘTEFAN: Eu îți precizez că-i un film cît se poate de bun.
- FANA: Cristina-i căsătorită și ea, Ranet are copii. Numai pe Eliza ai mai putea s-o inviți... Este tot cum o știi. Și-a susținut, de curînd, doctoratul. Eu sînt prea bătrînă, Ștefane.
- ȘTEFAN: Atunci, tot ce mi-ai spus pînă acum, și toată povestea cu turnul și orașul meu interior... *(din joc)* n-a însemnat nimic?
- FANA *(imitînd reacția lui)*: Care turn? *(Și pentru că el nu înțelege.)* Dacă te-aș întreba și eu, cu același aer mirat cu care m-ai întrebat înainte: „La ce te referi? Care turn? Despre care oraș îmi vorbești?“
- ȘTEFAN: Ar fi o răzbunare naivă. Eu n-am avut niciodată memorie. Dar asta nu înseamnă deloc că nu m-ar lega și pe mine...

FANA: Înseamnă! Scuzele sună fals.
Faci gesturi mult prea largi... (Pauză.)
Nu te leagă nimic!

ȘTEFAN (iritat din nou): Și pe tine
te leagă? Vrei să-ți spun adevărul?

FANA: Cred că-l știu. Au trecut prea
mulți ani... Am și un soț foarte gelos...

ȘTEFAN (regretînd): Tu lasă-ți soțul
în pace, uită de toate prostiile astea —
acum e trei fără zece. Repetiția du-
rează o oră și jumătate. Zic două... Eu
te aștept pînă la cinci.

FANA: Plec imediat! Mă îmbolnăvesc
și plec. Nu mai repet niciodată!

ȘTEFAN: Dar e absurd! Ce-o să zică
corista?! Nu mai vorbesc că vine și
un fotograf din oraș... Se fac fotografii
la piesa în care tu jucai Vrăjitoarea.
Și filmul e foarte bun... La 9 ești a-
casă. Nu are rost să pleci!

FANA: Nu mai am răbdare, Ștefan!
Nici să repet, nici să fac fotografii!
Dar tu ai să începi imediat cu între-
bările... de ce? și pentru ce?

ȘTEFAN: Una singură, Fana...

FANA (încercînd să ghicească): De ce
te-am rugat să repeți în Viitorul al
doilea?

ȘTEFAN: Nu, Fana. Despre noi... Acum
un an, în septembrie, fără să-mi ex-
plici niciodată, adică fără explicații,
ai întrerupt. Vreau să zic, „s-a între-
rput” tot ce-a fost între noi... sau ar
fi putut fi...

FANA: Și ai regretat?

ȘTEFAN: Dacă spun „da”, ai să crezi
că eu îți propun, acum, să reluăm. Dar
fiecare dintre noi a avut între timp
drumul lui... Adică — două drumuri.
Și asta n-am înțeles niciodată.

FANA: Ba da, ai înțeles foarte bine.
„S-a întrerupt” pentru că am avut
două drumuri.

ȘTEFAN: Eu însă voiam să te întreb...

FANA: Trebuia să mă întrebi mai de
mult. Sau, cel puțin, să fi avut curajul
să-mi spui: „Fana, am regretat...”

ȘTEFAN: Ca să te amuzi, știu eu! Să
afle toată școala! Ei bine, nu! N-am
regretat deloc. Nici o clipă, să știi!
Și-am avut de atunci 14 aventuri. După-
amiază, a 15-a! Și nu ți-am ascultat
convorbirea în hol, dar te cunosc. Așa
că n-am regretat niciodată.

FANA: Eu însă, da... Regret.

ȘTEFAN (înțelegînd eroarea): Fana!
N-am vrut să spun... Adică, n-ai în-
țeles!... Nu fugi! Vine un fotograf
din oraș... Piesa în care jucai Vrăji-
toarea... Ți-ai lăsat și textul aici... Te
sun diseară, acasă! (Ridică textul pie-
sei, citește din nou începutul, mormăie
ca pentru el: „Anticipație lirică...” Fi-
r-ar el de Ranei!)

— ÎNTUNECARE —

TABLUL 2

Pe podiumul aflat din nou în lumină, 6—7 elevi, mai mult decît agitați, se ajută
și se încurcă reciproc în îmbrăcarea costumelor ultracomplecate, de epocă, în lipirea
unor mustăți menite să-l îmbătrînească, totul între desuet și ilar.

O VOCE (din semiîntunericul sălii, atît cît
să bănuim că ar fi vocea unei regizoare
în vîrstă): Copii! Vă informez! Facem
fotografii! Cei care joacă în specta-
col — și figuranții, vă informez — să
rămînă pe scenă! Vom fi expuși la
panoul cel mare, vă informez: 10 lei
o fotografie, cine vrea amintiri... Cea
mai bună o s-o dăm la ziar... Ascultați,
vă rog, indicațiile. (Elevii s-au
așezat în scenă conform ierarhiei pre-
stabilite, în timp ce fotografii — tip
de profesionist de cartier — își pregă-
tește blitzul, imuna avalanșă de indi-
cații regizorale, absolut inutile.) Voi
doi, băieții din mijloc, mai colțuroși,
copii! Să vi se simtă durerea! Mai
dirji! (Cei doi, 16—17 ani, se încruntă
atît cît le stă în putere, dar... inutil.) Și

tehnica! nu uitați — este o noapte
adîncă ...Vreau reflectorul albastru!
(Se aprinde imediat reflectorul, moment
de care blitzul profită și el, emoționînd
„distribuția”.) Iar tu, Luiza dragă, re-
ține că ești fericită, te rog! Vreau să
zic că iubirea transformă... Nu, mult
mai fericită! (Blitzul o surprinde
prompt lîngă un amoras cu săgeți.)
Acum, ultima scenă, ce faceți?! Scena
cu Vrăjitoarea, adică elementul nostru
opus, pe care îl anihilăm... Dar unde
e Fana Ifrim, dumnezeule? De ce
n-ați chemat-o? Ca s-o elimini odată!
Că doar a știut foarte bine... Fără ea
— nu! Vrăjitoarea exprimă ceva!
Vreau să spun — o idee! Nu vă ui-
tați la mine! Ce așteptați? Aduceți
o fată, oricare, pe cine găsiți pe cori-

dor! Să i se potrivească doar rochia!
S-o marcăm ca prezență. O vom lua
din profil... *(Agitația generală culmi-
nează cu aducerea în scenă a Cristinei
Iovan, transformată la vedere într-o
vrăjitoare „ad-hoc”. I se înfundă bine
peruca, i se trage în jos rochia, atât
cât să-i acopere gleznele, și, în sfârșit,
blitzul acționează odată cu ultima indi-
cație.)* Copii, vă informez, tot colecti-
vul în curte, lângă statuia cea mare,
figuranții sînt liberi, vă informez...
Lîngă marele nostru poet! Cei mici
să se așeze în față!

*(Elevii părăsesc scena, cu excepția Cris-
tinei Iovan, înlocuitoarea de ultim mo-
ment a Vrajitoarei; peruca de sperie-
toare de ciori, costumația cu totul nepo-
trivită îi subliniază și mai pregnant tîne-
rețea, o anume simplitate frumoasă și o
mare nedumerire față de neașteptata ei
„aruncare” în scenă. În semiîntinericul
sălu — de reșinut —, silueta unui tinăr,
Ranet, tentat, s-ar părea, să se apropie
de podium. Dar Cristina, relaxată și amu-
zată de tot ce vede în jur — nu se știe
observată de nimeni —, a izbucnit într-un
hohot de ris. Este momentul în care, spre
surpriza ei, dar și a lui Ranet, tinărul de
care aminteam că se află în sală, s-a fă-
cut auzită o voce.)*

O VOCE STRANIE: Ofelia, deci?!
(Cristina a scos un țipăt.) Julieta, a-
tunci? Ori, poate, cu adevărat vrăji-
toare?! *(Cristina își smulge peruca.)*
Deci, tot Julieta, știam! *(Apoi, revol-
tat.)* N-am întîlnit încă fata căreia să
nu-i placă teatrul. *(Cristina, intrigată.)*
Și mă jurasem, zău! Cum o descopăr
— gata! Un Corso, două filme, trei
declarații — și mă îndrăgostesc nebu-
nește. *(Ranet se retrage continuu.)* Dar
îți place să joci... Mortua est, Julieta!

CRISTINA *(căutînd)*: Cine a vorbit?
Cine ești?

VOCEA: Un reflector. Al treilea de pe
dreapta. *(Într-adevăr, reflectorul o ur-
mărește atent.)*

CRISTINA: Și vocea?

VOCEA: Dinăuntru... Vreau să spun din
cușca sufleurului.

CRISTINA *(verifică)*: Un mincinos! În
cușcă nu e nimeni!

VOCEA: Simbioză perfectă. Am instalat
lîngă reflectoare un microfon și înde-
plinesc două funcții: electrician și su-
fleur. *(Apoi, prevenitor, Cristina agită
firele instalației.)* Nu trage de fir, c-ai
să-l rupi. Este avut obștesc! *(Ranet,
imobil, urmărește discuția.)*

CRISTINA: Elev?

VOCEA: Oarecum... Sînt în curs de di-
vorț.

CRISTINA: Din ce clasă?

VOCEA: Ultima înfățișare. A XII-a.

CRISTINA: Minți iar?

VOCEA: Pot dovedi. Te cheamă Cris-
tina Iovan, stai pe rîndul întîi, banca
a treia, iar eu pe rîndul doi, banca n-o
spun, secret. *(S-a mai aprins un reflec-
tor; fasciculele celor două reflectoare
se agită o clipă, de parcă s-ar căuta re-
ciproc, apoi unul dintre ele se stinge.)*
M-ai văzut de prea multe ori ca să mă
poți ține minte...

CRISTINA: Acum știu.

VOCEA: Povești! Nu știi nimic și ți-e
teamă. Dacă nu ți-ar fi, ai urca pînă
sus să vezi cu cine ai vorbit.

CRISTINA: Mă faci să rîd.

VOCEA: Atunci, te rog... *(Reflectorul îi
luminează scara.)* Este fixată solid.
(Cristina începe să urce.) Și te grăbești
să urci, ca să nu se vadă că tremuri...
*(Fasciculul de lumină însă îi urmărește,
insinuant, fiecare îndoire a genunchiu-
lui.)*

CRISTINA: Mai sus, te rog.

VOCEA: Vezi că treapta a opta lipsește!

CRISTINA: Eu vream de lumină...

VOCEA: Ai în față un pasaj. A doua
ușă pe dreapta este ușa cabinei. Scrie
„Sonorizare—lumini”.

*(Cabina se luminează, ieșind din ano-
nimat exact în clipa în care Cristina
va intra înăuntru.)*

CRISTINA: Ștefan!

ȘTEFAN: Se zice: „Mîinile sus!”
(Schifează capitularea.)

CRISTINA: Puteam să jur!

ȘTEFAN: Nu le ridic, că minți. *(Lasă
mîinile în jos.)*

CRISTINA: M-a derutat doar vocea.

ȘTEFAN: Pe reverberații. E simplu.

CRISTINA: Deci și anul trecut, la
serbare, tot tu m-ai orbit. Bine că
știu!

ȘTEFAN *(acum nuanțat)*: Te-am subli-
niat... *(Pardon.)* Eu te-am pus în lu-
mină.

CRISTINA: Și acum doi ani...

ȘTEFAN: M-a rugat Gavrilu, de la
fizică, nu puteam să-l refuz...

CRISTINA: Ca și acum trei ani, mi-a-
mintesc foarte bine!

ȘTEFAN: Eu — conform indicațiilor
regizorale... *(Imitînd.)* „Ștefane, eroina
iubește, adică scoate-i ochii, comu-
tează rapid...” Și-am comutat: roșu
intens — iubire, galben murdar —

trădare: violet eflorat — gelozie...
Pină m-am pus și eu la curent. (*Orientate la împlinire, reflectoarele luminesc, rînd pe rînd, peruca Urăjitoarei, nimerită pe capul amorașului, o spadă înfiptă într-o rochie de epocă.*)
Viața are legile ei...

CRISTINA: Violetul nu arde!

ȘTEFAN: Gînd treci prea repede de la roșu la galben, intervine un blocaj.

CRISTINA (*atentă la inscripții*): Minți! Violet nici nu ai!

ȘTEFAN: Se combină. Din roșu scăzut și albastru. (*Trecîndu-și mîna peste mîna Cristinei*). Trebuie doar să centrezi. Nu te speria... Vreau să spun, cu răbdare... Foarte, foarte atent.

CRISTINA (*liberîndu-și mîna*): Observ... E dificil... Se cere și o anumită vocație... (*Se privește îndelung, cercetător, supraaveghindu-și reacțiile.*) Vreau să spun... un foarte mare talent.

ȘTEFAN: Acum ai spus o prostie.

CRISTINA: Ai combinat greșit... (*Pauză lungă.*) Roșul tău și albastrul au refuzat să dea violet... (*Într-adevăr, cele două culori au rămas separate, distincte.*)

ȘTEFAN: Adică... nu vrei să-nveți?!

CRISTINA: Vreau să mă conduc pină la ușă. (*În semîntuner, ușa complet etanșă e, într-adevăr, greu de distins.*)

ȘTEFAN: Poftim! (*Se apropie de ușă.*) Cursul e facultativ. Fiecare învață cînd îi face plăcere. (*Ștefan apasă pe clantă, mai apasă o dată, o zgîlție puternic — pe fața lui un moment de surpriză —, apoi cu o înverșunare neașteptată, începe să lovească în tăblia metalică a ușii.*) Nenorocii! Îi distrug! Ne-au închis înăuntru.

CRISTINA (*alarmată*): Cum ne-au închis? Nu se poate!

ȘTEFAN: Au făcut rost de o cheie. Au pus o siguranță pe afară... Dar mă duc cu ei la director! Nu-mi scapă! Aici e un loc de muncă! (*Continuă să bată în ușă.*)

CRISTINA: Poate că au glumit...

ȘTEFAN: Sparg ușa! Cu mine nu se glumește! Și nici măcar n-o sparg. (*Trage o măsută lingă peretele lateral.*) Am să cobor pe burlan. (*Se apleacă peste pervazul unei ferestre plasate direct sub tavan.*) Îi ucid!

CRISTINA (*încercînd să-l oprească*): Ștefan, te rog...

ȘTEFAN: Nici 20 de metri! Poftim! (*O ajută să se urce pe masă.*) Într-o clipă sînt jos.

CRISTINA: Îți interzie! (*Se privește o clipă, surprîns, apoi, Cristina, spre cineva de jos.*) Ei, portar! (*Lui Ștefan.*) Uite-l că mătură curtea! Strigă-l și tu Portar!

ȘTEFAN: Ne-ar trebui o grenadă. E surd. Încă din primul război. Uite, am găsit un pahar.

CRISTINA (*dezamăgită*): A reintrat în clădire.

ȘTEFAN (*consolare*): Pe la vreo nouă încearcă de obicei toate ușile, controlează lumina.

CRISTINA: Dar mai sînt șase ore! Tu ești nebun?

ȘTEFAN: Dacă e vreme urită, vine chiar pe la opt.

CRISTINA: Eu am nevoie de aer!

ȘTEFAN: Aer avem...

CRISTINA: Și ideea în sine că sînt în chisă, înțelegi, că nu pot hotărî eu însămi ce fac... Eu nu pot sta într-un loc!

ȘTEFAN: Atunci poate tot reflectoarele... Dacă centrăm foarte — foarte atent...

CRISTINA: Trebuia să te las să cobori pe burlan!

ȘTEFAN: Ar mai fi și un pic-up, făcut de mine, serios! Cu discul acela nou...

CRISTINA: Poate îl sparg!

ȘTEFAN: Gajuri... (*Scoate un pachet de cărți.*)

CRISTINA: Le rup!

ȘTEFAN: Și dacă nu poți sta într-un loc, asta e foarte bine. Urcăm pe acoperiș, facem plajă la soare...

CRISTINA: Nu trebuia să mă chemi!

ȘTEFAN: De sus se vede întregul oraș. Se vede foarte bine și gara. (*Privind.*) Parcă aș zări și un tren... (*Se aude un șuierat.*) Să știi că-i trenul de trei fără cinci.

CRISTINA: Ce importanță are?

ȘTEFAN: Ar fi trenul lui nea Marin. Am fi salvați. Și e chiar trei fără cinci, dumnezeule!

CRISTINA: Care Marin?

ȘTEFAN: De pe „Pacificul” mare. Mecanicul! (*Apoi, cît se poate de tare, în direcția gării.*) „Întoarce-te mai repede, nea Marine, și deschide-ne ușaaaaa!” (*Se aude un nou șuierat: Ștefan îl „cronometrează”... patru... cinci... șase... șapte. (Apoi, Cristinei.)* Ai auzit. La șapte fix se întoarce. Și-i parolist, îl cunosc. Stăm în același bloc. Tine la mine teribil.

CRISTINA (*repros*): Ștefan...

ȘTEFAN: Fără Ștefan! Ar fi o intimitate. Spune-mi, te rog, Răducu.

CRISTINA: Nu putem aștepta. Înțelege-mă! Să cerem cuiva ajutor.

ȘTEFAN: Evident... (*Privind din nou pe fereastră.*) „Hei, pictoreee!” (*Cristinei.*) Se face că nu aude, măgarul... (*Apoi, din nou chemare.*) „M-au închis aici cu o fatăăăăă... Sint compromis! Ajuutooor!”

CRISTINA: Mă mir că nu ți-e rușine! (*Suspectindu-l.*) Eu nu văd nici un pictor.

ȘTEFAN: Cel care vine în direcția școlii, pe bicicleta aceea ciudată... Cu „șevaletul-catarg”, legat chiar de ghidon.

CRISTINA: Zi că-l vezi prima oară!

ȘTEFAN: L-am cunoscut în vacanță. M-a invitat și acasă. (*Chemare.*) „Hei, pictoreee!...” Nimic. (*N-a auzit.*) Tocmai lucra la un nud.

CRISTINA: De bărbat?

ȘTEFAN: Nu propriu-zis... Mai curînd...

CRISTINA: Tinăra?

ȘTEFAN: Neinteresantă cu totul. Jumătate romantică, jumătate emancipată, cum e mai rău. Și locuia foarte departe. Apropo...

CRISTINA: Eu locuiesc în centru.

ȘTEFAN: Dacă vrei să fii spirituală...

CRISTINA: Laconică. Cum ieși din piață, prima stradă pe dreapta. Ne-am mutat de trei săptămîni.

ȘTEFAN: Pe bulevard? Noul cvartal? (*Jucînd marea surpriză.*) Și eu, care n-am știut, nu te-am condus... Deși, oricît, e un timp, zile la rînd..., asta e de-a dreptul criminal... Și dacă socotim...

CRISTINA (*socotînd*): Trei ori șapte — 21 de zile.

ȘTEFAN: Trage-mi, te rog, o palmă, Cristina... (*Explicîndu-se.*) De cîte ori sar peste cal și tu simți (*oferindu-i obrazul*), ai dreptul la o palmă. (*Cristina ridică mîna și se pregătește... să-l sperie. Dar înainte de a-l „sanctiona”, se aude un țîrîit prelung de telefon.*)

CRISTINA (*cu mîna în aer*): S-a auzit ceva...

ȘTEFAN: Iertarea! Semn de la Dumnezeu...

CRISTINA (*ascultînd*): Un telefon...

ȘTEFAN: Ceresc. Și sună jos, la portar. Poate că-i mama ta. A văzut că intrîrîzii și vrea să afle de ce. (*Pauză.*) Și mai ales cine-i măgarul cu care...

CRISTINA: Mama se întoarce luni. E plecată.

ȘTEFAN: Atunci e tatăl tău. (*Telefonul insistă.*) Parcă și aud convorbirea... A spus că vine la școală... A și pornit...

E aici... Și va trebui să te iau de nevastă, ca să salvăm aparențele.

CRISTINA: Tatăl meu e la capătul lumii.

ȘTEFAN (*refuzînd*): L-am văzut acum două zile!

CRISTINA: Nu e plecat, e aerian complet. Și n-a fost niciodată la școală. Nici nu telefonează. Are principiile lui.

ȘTEFAN (*admirativ*): Modern, frumos... să ia exemplu și alții.

CRISTINA: În plus, are de predat un roman, scrie foarte încet. Dar dacă totuși vrei să mă ceri...

ȘTEFAN (*conformîndu-se*): „Ștefan Răducu, accepți să ieși în căsătorie, de bunăvoie și nesilit de nimeni...” (*Pauză.*) A încetat să mai sune. (*Răsuflă ușurat.*) Aveam muștrări de conștiință!

CRISTINA: Că m-ai chemat?

ȘTEFAN: Nu... Dar l-am zărit mai înainte pe Geo Ranet ieșind din curtea liceului și aș fi putut să-l strig.

CRISTINA: Geo Ranet? De ce nu l-ai strigat?

ȘTEFAN: Ar fi fost în stare să vină. Și pe urmă, Ranet n-ar fi înțeles mai nimic. Sau ar fi înțeles altceva... Ar fi scris și în jurnal. ...Că are un jurnal, ai cuvîntul meu de onoare!

CRISTINA: De mîine mă îndrăgostesc de Ranet.

ȘTEFAN: S-a îndrăgostit el, mai de mult; nici o grijă. Te-a și văzut urcînd. Era mai înainte în sală.

CRISTINA: Poate că el ne-a închis!

ȘTEFAN: Nu, asta nu! Fantezie nu are!

CRISTINA: Cineva ne-a închis...

ȘTEFAN: În orice caz, un om care a avut o idee, care a gîndit... Ceva în genul destinului!

CRISTINA: Sau poate un nud de-al tău... Cineva cu care te-ai înțeles să ne închidă aici! Dar mîine am să reclam! Că ai un milion de relații, știu eu... Și am fost o proastă că am venit pînă aici!

ȘTEFAN (*urmărînd pe ceas*): 23 de secunde... Mă așteptam la 30. (*Punînd o placă.*) De cîte ori ai iubit?

CRISTINA: De un milion de ori. Ca și tine, exact!

ȘTEFAN: „De cîte ori ai iubit” e titlul melodiei.

CRISTINA: Iar eu te-am informat că am iubit de un milion de ori. (*Ușînd că a oprit discul.*) De ce l-ai oprit?

ȘTEFAN: Am auzit parcă un zgomot... Se apropie cineva.

CRISTINA : Deci, și laș pe deasupra !

ȘTEFAN : Ar fi vorbit toată școala...

CRISTINA : Eu vreau să se vorbească !

Pune-l din nou ! Mai tare !

ȘTEFAN (*intuind exact răbufnirea*) :

Deci, ți-e teamă de mine...

CRISTINA : De mine !

ȘTEFAN : Și n-ai iubit niciodată ?

CRISTINA : Ți-am spus.

ȘTEFAN : Nu-nu ? (*chiar nu ?*) sau nu reții ?

CRISTINA : Ce să rețin ?

ȘTEFAN : Nimic. Înseamnă că merita.

CRISTINA : Cine și ce merita ? De ce atâtea mistere ?

ȘTEFAN : Un măgar ! Mi-a spus ceva despre tine... Susținea că nici nu știi să săruti !

CRISTINA : Ba știu ! Dar nu ți-a spus nimeni — nimic, niciodată ! Sînt obișnuitele tale minciuni, tehnica tatonării. Ca să știi cît de departe poți să mergi. Și dacă te voi iubi... Ei bine, află că nu, nici măcar un sărut ! Să știu bine că stăm aici pînă mine ! Pentru că ești cel mai banal dintre puști, și pe deasupra un laș !

ȘTEFAN : Iar tu vrei să faci trei copii cu inginerul acela supermoral, în vîrstă de 51 de ani, care te iubea de la 16.

CRISTINA (*depășită*) : Ce inginer ?

ȘTEFAN : Marele laureat, tipul acela cu bani...

CRISTINA : Nu înțeleg deloc...

ȘTEFAN : Am făcut și eu un efort de memorie și am citat din Horațiu Iovan, tatăl tău, cunoscutul scriitor pentru tineretul școlar, pagina 65 sau 165, în care eroina, demnă și cuvioasă, respinge sărutul penibil care i-ar fi alterat viitorul și certificatul nuptial.

CRISTINA : Sărută-mă, poftim ! Plata pentru citat.

ȘTEFAN (*regretînd*) : S-a aprins lumina pe stradă...

CRISTINA : Insist. Vreau să fiu sărutată !

ȘTEFAN : Dar scrie prost, recunoaște ! Și ne desfigurează, nu c-ar fi tatăl tău... Și te-ai învățat să repeți frazele lui care „sună”... De ce ne face frumoși și nu așa cum sîntem ?

CRISTINA : Din cauza ta ! Pentru că minți excelent și pentru că afară, pe stradă, și în clasă, ești un altul, schimbat. Și minți chiar și în clipa aceasta, discutînd cu mine despre literatură, atunci cînd tu urmărești un lucru precis și respiri agitat... Iar eu sînt la

fel ca și tine, o prefăcută și o proastă, acceptînd să discut despre tați. Și el, naivul, retras la capătul lumii, ne crede...

ȘTEFAN : Tații-s naivi, e drept.

CRISTINA : Pe la vreo 9, diseară, îi voi spune că am avut repetiție la cor. Am să-l mint excelent.

ȘTEFAN : Cred că au mințit și ei. Ar trebui să știe.

CRISTINA : Dar fără violet și albastru. Fără pic-up, locomotive „Pacific” și pictori... (*Pauză.*) Ai tăi ce sînt ?

ȘTEFAN : Aș prefera să dansăm.

CRISTINA : Merit mai mult.

ȘTEFAN : De băut n-am nimic. Am fost tăiat de la primă.

CRISTINA : Deci ești sărac...

ȘTEFAN : Am 31 de străzi ale mele, 3 parcuri, 22 de bănci, și mai am o scară metalică — treapta a opta lipsește —, o scară ducînd direct spre acest „turn” izolat..., pentru că nu e o cabină de sonorizare, cum ar părea la prima vedere, e un turn, o redută, și acesta-i punctul meu de observație. (*Deschide larg fereastra*). Ce înseamnă sărac ?

CRISTINA : Foarte sărac. Ca și inginerul acela de la pagina 65. Fără nimic în plus, poate ceva mai tînăr...

ȘTEFAN : Caută-ți atunci inginerul ! Aruncă-te de gîtul tăticului care a crescut o madonă !

CRISTINA : N-am să mă arunc, am să-i spun adevărul. Cum am urcat pe scară, cum am venit aici...

ȘTEFAN : Dar e absurd !

CRISTINA : Ești laș !

ȘTEFAN : Nu va înțelege nimic.

CRISTINA : Am să-i explic că am venit să te caut, cu bună-știință, înadins. Că aș fi vrut să fie ca niciodată în viață... Dar tu mi-ai propus să dansăm și mi-ai vorbit de cele 31 de străzi ale tale, ca în cărțile lui Horațiu Iovan..., scuizîndu-te... că nu ai coniac. Eu însă voiam să mă înveți ce nu știu... Cum se trăiește între patru pereți... Și să te văd cine ești ! (*El aprinde un reflector, ea îl stinge.*) Pe dinăuntru, Ștefan.

ȘTEFAN : Apropie-te de ușă, apasă, acum, pe clanță. (*Ea se apropie, apasă și ușa se deschide.*) N-a fost nici o clipă închisă.

CRISTINA : Știam. Acum ai fost bogat !

— ÎNTUNECARE —

În limitele aceluiași context scenografic (deci, fără o schimbare propriu-zisă a decorului) — un mic laborator foto, cu un aparat măritor, tăvi pentru dezvoltări și fixaj, obișnuită lumină roșie, folosită pentru copierea imaginilor, umbre mari pe pereți și, mai ales, o muzică modernă, ritmată, parvenind de undeva, de departe. Ranet — în fața aparatului de mărit. Tocmai intrînd în scenă și încercînd să descifreze un bilet — Ștefan.

ȘTEFAN (*citînd biletul*): „Laboratorul foto e la etajul I al casei de cultură. La parter va fi dans. Fă-te că nu observi. Întreabă de Ranet...” (*Împăturînd biletul.*) Iubitul meu Ranet — de care sînt rugat să întreb — se află în această clipă aici. (*Ostentativ.*) Era să nu te observ!

RANET: Închide ușa mai repede și fii mai puțin spiritual!

ȘTEFAN: N-am făcut decît să mă conformez indicațiilor cuprinse în bilet. (*Pauză.*) Cît mai aștept?

RANET: Eu te aștept de la 7 și este aproape 9.

ȘTEFAN: Înseamnă că ai avut de lucrat un milion de fotografii și că-ți displace dansul, dacă între timp, firește, ai reușit să înveți... Eu însă prefer parterul (*sens: sala de jos*) și restul. Drept pentru care îți mai acord un minut, din care au și trecut 25 de secunde.

RANET: Bine. Mai aștept 35.

ȘTEFAN: Și pe urmă?

RANET: Ai să te faci mai bun.

ȘTEFAN: Mă îndoiesc. (*Provocîndu-l din nou.*) Adrono! Ce se întîmplă dacă aprind lumina?

RANET: Mă pregăteam să te rog.

ȘTEFAN: Atunci n-o mai aprind. Dacă nu te incomodează și nu-ți voalează toate mizeriile astea, îmi este indiferent.

RANET (*o aprinde el*): Cînd ai plecat de la școală?

ȘTEFAN (*realizînd schimbarea de ton*): Adică, „scurt pe doi...”

RANET: Cît se poate de scurt, ai ghi-cit.

ȘTEFAN: Am plecat cînd am avut chef. (*Stinge lumina.*)

RANET: Ceva mai exact...

ȘTEFAN: La orele 19.04 minute și 25 de secunde ieșeam pe ușa cabinei de sonorizare-lumini. La 19.06 și 53 de secunde mă aflam la portar, cu care am discutat alte 45 de secunde și 3 zecimi, despre fumat și femei, ca pericol social. Și, în general, dacă-ți închipui că am de gînd să te iau în serios, ori să mă sperii de mutra ta încruntată, te-nșeli.

RANET: Îți scriam în bilet de Cristina

ȘTEFAN: Ei, așa începe să-mi placă: ăsta sînt, asta vreau, cît ar trebui să mă coste... Teatrul, cum zice colega noastră, Fana Ifrim, este foarte bun, deși nu întotdeauna... la teatru.

RANET: Plus acele situații speciale, cînd simțim nevoia subită de a improviza. Ne amintim că avem o piesă a noastră, trăită... un îndepărtat 4 septembrie...

ȘTEFAN: Cu alte cuvinte, ai fost în sală și în timpul discuției cu Fana! Și m-am uitat doar să văd... Lucrezi îndeajuns de discret...

RANET: Iar alteori, pentru reușita deplină a scenei, o amestecăm pe Ofelia, Julieta, Desdemona...

ȘTEFAN: Fără Desdemona; nu e în repertoriu.

RANET: Continuu să aștept un răspuns... (*Agresiv.*) Și-ai să răspunzi!

ȘTEFAN: Nu înainte de a ști ce te-a supărat cel mai mult: că mi-am bătut joc de anticipația ta, cu peste 15 ani... Sau că m-am străduit să explic unei neștiutoare... cum se aprind reflectoarele?

RANET: Uită că am fost în sală și eu?!

ȘTEFAN: Nu uit deloc, dimpotrivă. Parcă te văd și acum înaintînd prudent spre Cristina și abia așteptînd să-i vorbești.

RANET: Să te previn!

ȘTEFAN: Și retrăgîndu-te demn, în timp ce eu încercam s-o conving că n-are nici un sens să urce în cabină...

RANET: Ce n-are sens?

ȘTEFAN: Să urce atît de încet... (*Pauză pentru savurarea efectului și. brusc.*) Te-am mai văzut, de altfel, și cînd părăseai curtea liceului, lăsîndu-mi acest plăcut biletel. (*Îl agită din nou.*) Chiar i-am și spus Cristinei, cu care mă aflam pe acoperiș, tocmai își pusese costumul de baie: „Iubitul nostru Ranet, dobitocul, iar mi-a lăsat un roman”. Și ea a ris cu lacrimi.

RANET: Iubit sau dobitoc? Amintește-ți exact.

ȘTEFAN: 50-50. Apoi, am lăsat-o să creadă că tu ne-ai închis în cabină; mărînimos, și-am luat tot eu apăra-rea.

RANET: Ca s-o convingi mai mult!

ȘTEFAN: Evident. Iar între timp, fiindcă tot se înnoirase și se făcuse răcoare, am reflectat, împreună, asupra succesei biologiei moderne și am jurat să ne călugărim. Asta între 18,39 și 19,04 minute...

RANET: Și după orele 19?

ȘTEFAN: Ne-am repauzat pe o bancă, în parc, dacă cunoști această noțiune, repaus; iar ne-am plimbat, iar ne-am repauzat... Și, în sfârșit, am condus-o acasă, unde intrând în sinul familiei...

RANET: Totul ca de obicei!

ȘTEFAN: Nu, de aici începe schimbarea... L-am cunoscut pe Horațiu Iovan, scriitorul, pe care l-am rugat să nu-i dea voie Cristinei să se mărite cu nimeni și s-o rezerve colegului meu Geo Ranet...

RANET (o scurtă palmă).

ȘTEFAN (încercând să nu dea importanță): Din simpatie, sper...

RANET: 49 la sută... și, ca să-ți amintesc că m-am saturat de măgării — alte 51.

ȘTEFAN: Măgării sînt biletele tale și palmele!

RANET: De mine — punct! Predai cheia cabinei, cu o foaie explicativă!

ȘTEFAN: Scriu și pe tablă, în clasă: „Nu vă apropiați de Cristina, pericol de moarte. Ranet“.

RANET: Inclusiv povestea cu reflectorul albastru, ușa veșnic închisă, iubirea fulgerătoare. Și n-o amesteca pe Cristina... Ce nu scrii tu — scriu eu.

ȘTEFAN: Sintem de 11 ani împreună. Ranet. Nu m-am speriat niciodată. Și ar fi fost mult mai cinstit să-mi explici că-ți place individua, și gata, că i-ai făcut fotografii în 115 poziții, poftim, că a întreprins cheltuieli și că dreptul primului venit se respectă.

RANET: Poate mai ieși o palmă.

ȘTEFAN: Pentru autorul unei anticipații, „literat cu maniere“, mi se pare cam mult, ca să nu spun vulgar... Fana ar fi fost de-a dreptul șocată, ar fi renunțat și la rol... Dar tu preferi să afli, probabil, de ce m-am legat de Cristina. (Și răspunzînd tot el.) Din plictiseală. Ce zici?

RANET: Nu m-ar mira deloc.

ȘTEFAN: Și din dezinteres... Pentru că tatăl ei are magnetofon și mașină... Iar Cristina — are „10“ pe flanc la română și ar putea să-mi facă lucrarea... Stai, să-mi notez ideea!

RANET: Asta începe să-ți semene.

ȘTEFAN (nolînd): Așa. A se vorbi cu Cristina. (Lui Ranet.) Dacă-mi face lucrarea, scap de corigență...

RANET: Ai calculat perfect.

ȘTEFAN: N-am calculat; dar din discuții se nasc totdeauna idei. (Continuînd să noteze.) A se telefona imediat. (Din nou lui Ranet.) Îi spun că-i sugestia ta și că nu te-am apreciat suficient. Ești un tezaur, Ranet!

RANET: Eu zic să te astîmperi și să întepești pe un scaun.

ȘTEFAN: Ultimatum?

RANET: Pînă nu-mi ies din fire!

ȘTEFAN: Ei, nu vorbi... (Se îndreaptă spre usă.)

RANET: Și nu pune mîna pe clantă! (Ii taie drumul.) Pentru că tu l-ai cunoscut pînă astăzi doar pe „iubitul Ranet, dobitocul“, elevul serios și lăudat de profesori...

Și ți-ai bătut joc: că aș fi „un mălai mare — patent“, care și-a sărutat doar părinții și de două ori o mătușă, și aș mai fi „un naiv cu brevet“ ori cu „jurnal“, cum spunea, pentru că am simțit nevoia, într-adevăr, să am un jurnal în care să-mi notez ceea ce cred eu de cuviință. Și îmi notez. (Gest spre jurnalul care se află undeva, pe o masă; apoi provocator.) N-ai decît să mi-l furi într-o zi, să-l citești! Și poate vei înțelege, citindu-l, că tu n-ai cunoscut, pînă azi, decît o jumătate din mine, cea care rabdă insultele. Dar mai există și a doua, un al doilea Ranet, care nu mai trece nimic cu vederea...

ȘTEFAN (preluînd): Comunică tot dirigintei, convoacă adunări, organizează discuții...

RANET: Nici o grijă — am să organizez!

ȘTEFAN: Cere cele mai aspre sancțiuni...

RANET: Am să le cer. Cît se poate de aspre.

ȘTEFAN: Și vei scrie, în sfârșit, încă o piesă: *Viitorul al III-lea*, în care învinovatul, reeducat prin sancțiune, devine superfizician atomist. Dar, fă-mi și mie o favoare, Ranet, una singură. Ultima. Scrie-o la timpul prezent. Și dă-mi și mie cuvîntul, în piesă, fie chiar la sfârșit, ca să-ți explic că minți.

RANET: N-am mințit niciodată!

ȘTEFAN: Minți din prostie. Ranet. Mult mai periculos decît mine. Pentru că eu mint fără pretenții, știind pur și simplu că mint... Dar tu minți calculat. Invoci, de fiecare dată, morala, ca să-ți poți ascunde cea mai banală invidie, și soliciți sancțiuni ca să scapi de rivali. Și asta — așa-zis — „cu cele mai bune intenții“, convins că

mînciunile tale ar fi utile cuiva... (Se aude un fluierat de uzină.) Dar a sunat de 11. Nu-ți mai pierde vremea cu educația mea. Eu nu-s recuperabil decît în *Viitorul al III-lea*. Ție, în schimb, dacă întîrzii, mămica o să-ți facă scandal. O să-ți închidă ușa. Hai, du-te acasă, Ranet... Eu sînt mai fericit decît tine.

RANET: Fericit, că ți se iartă orice!

ȘTEFAN: Fericit, că am două case, Ranet. Patru părinți, ăsta-i norocul meu! Și nu mai fă mutra asta. Invidiază-mă, iubitul meu prieten Ranet! Pentru că ăsta-i cel mai mare noroc: să nu ai obligații. Să vii acasă oricînd. Și să nu-ți vină să te mai duci nicăieri... Hai, cară-te, Ranet. Tu ești un nefericit!

RANET: Cum patru părinți? Nu mi-ai spus niciodată...

ȘTEFAN: Am mințit și eu, 11 ani. Diriginta și școala, pe toți. Pentru că mi-era teamă de invidia voastră. Să nu-mi pierd situația, marele meu noroc. Pentru că este un noroc: mama — mă întreabă dacă am nevoie de bani, iar noul ei soț se conformează și nu pot să-l refuz... (Ștefan se înclină.) Mersi... Iar mama de-a doua îmi motivează absențele: „A fost foarte bolnav!”, în timp ce tata, care-i șofer, mereu pe drumuri: Galați, Brașov, Sibiu... „Și ce să-ți mai aduc, Ștefan? O cravată?” (Conclusiv.) Am de-acum șase cravate. Și tu numai una, Ranet! Ești un nefericit!

RANET: Nu trebuia să ascunzi!

ȘTEFAN: Nu trebuia s-o spun nici acum. Sînt convins. Dar am vrut să te bucuri și tu. Să ne bucurăm împreună, Ranet. Și-ai merita o palmă, una ușoară, firește, în glumă. Dar eu n-am dreptul, sînt puțin prea bogat. Și-apoi, tu n-ai nici o vină, Ranet, că te-ai culcat, în fiecare seară, între 10 și 11 și n-ai avut voie să iei măcar un patru, de leac... Ne deosebim, Ranet... Și, în plus, nu uita, sînt bogat: am 31 de străzi ale mele, o cabină pe jumătate redută și multe, multe cuceriri. Ultima e Cristina... Dar fii, te rog, liniștit. O să dureze puțin. Pentru că toate aceste ființe sînt exagerat de curioase și vor să afle cum am ajuns acolo, sus, la cabină. Și eu le spun: m-a descoperit Gavrilu. Apoi, vorbim de tați, care mie îmi displac din prin-

cipiu. Iar dacă mă întreabă „cine-s părinții tăi?”, le dau cuvîntul meu de onoare că sînt fachiiri, maharadjahi, campioni de floretă. Cînd sînt mai multe personaje în scenă — învață și tu de la Fana — întreabă mult mai puțin. (Compătîmindu-l din nou.) Nu te pricepi la teatru, Ranet, și scrii într-una prostii. Dar ai uitat să-mi spui: cui predau cheia cabinei și foaia explicativă? Hai, spune! Ce-ai amuțit? Nu mai e nevoie s-o scriu? mă pui în discuția școlii? Nu mai ceri eliminarea? Parcă așa îmi promiteai în bilet... (Și pentru că Ranet nu răspunde.) Ei, atunci ești drăguț. Am să-ți fac și eu o favoare. Sau, mai bine, un schimb. Am să renunț la Cristina. Evident, după teză. Iar tu, drept mulțumire, ai să uiți toată această discuție. Ca și cum nu a fost...

RANET: N-am să uit nici un cuvînt. Transmit totul Cristinei.

ȘTEFAN: Am să spun că am glumit. Că sînt invențiile tale. Invențiile unui prost cu jurnal... Un jurnal pe care l-aș tipări cu plăcere la adînci bătrînețe (il ia cu atîta dezinvoltură, încît faptul trece neobservat; apoi, în timp ce-l va strecura într-un buzunar, ca pe un preț al „nepublicării”). Te sfătuiesc să uiți!

RANET (n-a observat nimic): Am să-i transmit chiar mîine!

ȘTEFAN: Atunci, ești prost fără nici o scăpare! (Pauză.) Te rog, pentru ultima oară, să uiți tot ce ți-am spus.

RANET: De ce să uit? Explică-mi!

ȘTEFAN: Vreau să rămîn fericit! Ți-o las definitiv pe Cristina și-ți dau, în plus, și un sfat. Un sfat hotărîtor, să nu-l uiți niciodată: iubește-o fără jurnal... Urcă și în turn... Ți-l cedează. N-am monopol la nimic... Dar iubește-o azi! Pînă nu se mărită cu altul... Pentru că, spre deosebire de Fana, te avertizez, Cristina se mărită cît ai bate din palme. Și e păcat. Iar eu rămîn cu Fana, o reeduc, întreprind o acțiune obștească. (Ranet, o nouă palmă.) Numai că ai întrecut măsura, Ranet. Palma asta, a doua, a fost cu totul în plus. Eu îți vorbeam de Fana și tu n-ai înțeles nici măcar de cine-ți vorbeam... Nefericit ce ești! Urs! Troglodit! Infirmit!

— INTUNECARE —

În scenă, în limitele aceluiași decor funcțional, camera celor două surori, Fana și Eliza Itrim, importantă fiind nu atât alegerea elementelor care vor sugera decorul, cât crearea, cu ajutorul recuzitei, a acelui amestec de ordine exagerată și dezordine-limită, specifice oricărei camere în care locuiesc două temperamente atât de profund diferite. Dacă o terasă, bunăoară, un fotoliu, o măsuță de lucru și o frînghie de rufe pot avea același efect, camera — evident — e în plus. Ca desfășurare a scenei, subliniem că, tocmai în momentele de maximă confruntare, le vom regăsi suflulețe surori. Dușmănia lor este tot afecțiune. Dar o afecțiune aparte. Iar acuzațiile reciproce, paradoxal, sînt tot atîtea prilejuri de reciprocă invidie.

FANA (*sporind dezordinea camerei*):

Am nervi — sînt nervii mei! Turbez — cu atît mai bine! Explodez — mă privește! Dar dacă pun un lucru pe masă vreau să-l găsesc tot acolo. Pe masă! Pantofii lîngă scrisori, și ciorapii acolo unde am vrut eu să-i arunc, sub dulap!

ELIZA: Zi că-l iubești!

FANA: Iubesc dezordinea mea! Nu mai fi atît de subtilă, șarpe cu ochelari!

ELIZA: Te-ai trădat ca o proastă!

FANA: ...Dar un șarpe cu aer de madonă sixtină! Gata să mă salvezi ăa fiecare două minute de la ultima compromitere. Cea mai îngrozitoare!

ELIZA: Îl iubești pe Ștefan!

FANA: Iubesc toți Ștefanii din lume!

ELIZA: Și ești înnebunită din cauza ei, a Cristinei, c-au stat toată după-amiaza acolo, sus, în cabină.

FANA: Să fi rămas toată noaptea. Nu-i treaba mea.

ELIZA: Dar au stat. A urcat la el. Asta-i adevărul. A văzut și Ranet.

FANA: Binevoitorul Ranet, care a dat imediat telefon colegei sale, Ifrim. Să afle toată școala, tot orașul! Nu cumva să nu afli și eu! Și-am să-l ucid...

ELIZA: Nu m-ar mira deloc.

FANA: Am să-l ucid pe Ranet. Și mai ales pe tine. Că v-ați adunat, doi îngerași, veniți direct din viitorul al doilea, să discutați despre iubire. Ei, nu, îl cobor eu pe domnul Ranet pe pămînt!

ELIZA: Nu știa ce să facă...

FANA: Și ți-a cerut ție sfatul! Ție — marea specialistă a liceului, responsabilă cu toceala, tu, care n-ai sărutat nici un ciine!

ELIZA: Suferi că ți l-a luat!

FANA: ...Și-ați hotărît imediat o adunare festivă, o discuție în clasă, o scri-soare la ziar... sau poate i-ați spus dirigintei?

ELIZA: Ți-ar fi convenit, cred și eu. Ai fi fost răzbunată.

FANA: Eu — răzbunată?

ELIZA: Uite-te cum arăți. Ești gata să mă zgîrii!

FANA: Ba bine că nu! Poate ai vrea să te mîngii! Ce ți-a venit să te amesteci? Cine ți-a dat dreptul să judeci ceea ce nu înțelegi?

ELIZA: Fii cel puțin cinstită. Zi că-l iubești!

FANA: Nu-l pot jubi. Ștefan e pentru mine un puști. Un puști cu care m-am plîmbat într-o seară. M-a sărutat sau nu... Asta a fost cîndva și am uitat. Eram însă a 15-a lui aventură sau prima. Iar eu, din naivitate, am încercat să-l trezesc și să-i spun că „aventurile (*subliniind, cu bună-știință, li-vrescul*) — chiar și cele frumoase — citește! (*îi aruncă o carte*) — ucid în noi aventura. Și viitorul al doilea — dar nu al lui Ranet — trebuie să devină prezent”. Tu înțelegi ceva?

ELIZA: Ce-i viitorul al doilea?

FANA: „Terasa de peste drum — stai că găsesc (*răsfoiește același volum*) — iar prezentul este terasa asta, a noastră”. A scris-o chiar Horațiu Iovan. (*Apoi, renunțînd la volum, nici un moment metaforă, ci plasticizare imediată, prozaică.*) Și poate că are dreptate și el: terasa de-acolo (*gest: peste drum*) n-o văd, e în întuneric. Nu-i locuită. Blocul n-a fost încă predat. Și pe mine, în plus, mă interesează ce se întîmplă aici, pe această terasă, a noastră.

ELIZA: Și ce s-a întîmplat sus, în cabină.

FANA: Cabina-i tot aici. Este... acest fotoliu!

ELIZA: Atunci, e aici și Cristina...

FANA: Firește... (*Se așază pe fotoliu, își aprinde veioza, o stinge, o aprinde din nou.*) Cristina este ziarul de azi.

care-i mai nou decât cel de ieri, dar mai puțin decât ziarul de mâine... Și un ziar nu-l poți citi decât o singură dată. Mâine, împachetezi cu el un pantof... Dar tu nu mă poți înțelege... (*Stinge încă o dată veioza, aruncă ziarul din mână.*) Pentru tine, ziarul e ziar, și fotoliul — fotoliu!

ELIZA: Cristina-i mai frumoasă ca tine. de ce complici? Resemnează-te! Nu mai fă teorii!

FANA: Frumoasă? Și tu ești mai frumoasă! Vino în fața oglinzii. (*O trage lingă ea.*) Mult mai frumoasă chiar... Mai ales când îți vine să plîngi... Dar cine-ți vrea frumusețea? Cine se schimbă cu tine? Ești un Ranet în fustă. Nu atragi o privire!

ELIZA: N-am să-ți mai vorbesc niciodată.

FANA: Învață mai întii să vorbești! În loc să plîngi, să te aperi... Și asta fără să alergi pe terasa de peste drum, ca Ranet!

ELIZA: Să pleci! Să nu te văd!

FANA: Cu singura deosebire că tu mă invidiezi — ceea ce-i foarte frumos —, în timp ce Ranet, din întineric, de acolo (*gest spre terasa opusă*), mă acuză!

ELIZA: Te acuz și eu!

FANA: Plîngind. Dar plînsul nu se vede. Rămîne aici, între noi. Și pentru cei dinafară rămîi cea mai nevino-vată: fata care n-a plîns, n-a rîs, n-a vorbit, n-a tăcut. Și-ai să te căsătorești într-o zi cu un Ranet de vreo 41 de ani!

ELIZA: Și tu niciodată, cu nimeni!

FANA: De ce niciodată, Ifrim? Pentru că nu sînt premiantă ca tine? Pentru că văd ceva mai departe? Ori pentru că îmi place să cînt, să dansez, să mă îmbrac?

ELIZA: Te-ai sărutat cu o sută!

FANA: Nu-mi amintesc de nici unul.

ELIZA: Dar inginerul acela?...
FANA: A fost un inginer, a fost o zi, o seară... A fost revelația că există un astfel de om. Un Ștefan mai bătrîn...
ELIZA: Și studentul de la filologie?
FANA: Tot un Ștefan... Dacă-l voi în-țîlni vreodată, îi spun.
ELIZA: Mi-e rușine că am o soră ca tine.
FANA: Și mie. Pentru că vei deveni un apreciat doctor în științe, o femeie foarte stimată, dar cu o mie de crize,

care va plînge în pumni!...

ELIZA: Ești rea! Ești rea! Și inven-tezi... Ești rea!

FANA: O vrăjitoare, sau, dacă vrei, o dirigintă... Țasta e rolul meu! Nu l-am ales, mi-a fost dat.

ELIZA: Te iubești doar pe tine.

FANA: Și tu la fel. E, de altfel, sin-gurul nostru lucru comun. Poate și ră-utatea... Dar tu n-ai fantezie, îți lip-sește cianura...

ELIZA: Parcă-i văd braț la braț, în-tr-un parc... (*Răzbunată.*) Pot avea fantezie și eu!

FANA: Te înșeli. E tîrziu. Acum dorm amîndoi și se visează cel mult pe banca din colțul aleii, unde e becul ars.

ELIZA: Se sărută...

FANA: S-au sărutat în turn. S-au săru-tat la gară...

ELIZA: Și te doare... Te leagă amin-tiri.

FANA: Mă leagă o mare tristețe. Și mă doare pentru pictorul cu șevale-tul-catarg. Mă doare pentru locomotiva „Pacific” și mă doare mai ales că, încă în seara aceasta, Ștefan, notîndu-si numele noii sale cuceriri în agendă, îi va trece alături un „nouă plus”, sau — cine știe? — dacă a fost prea cuminte, un „șapte”... Mă doare pentru el.

ELIZA: Dacă te durea și l-ai fi înțeles mai demult, nu ajungea aici.

FANA: Acum îl aperi tu? Nu înțeleg!

ELIZA: Are și el o dramă. Mi-a spus-o mai înainte Ranet. Dar tu n-ai fi bă-nuit niciodată.

FANA: Ștefan — un om cu drame? (*Se amuză îndelung.*) A, nu... Ștefan este un mic actorăș, cu un singur rol, incapabil să inventeze al doilea.

ELIZA: Are două case și patru pă-rinți...

FANA: E o minciună! Este invenția lui! Se scuza prin cei patru părinți, ca să fie compătimit și iertat. Dar este un truc, dumnezeule! Am să-i spun totul Cristinei! Chiar acum, imediat!

ELIZA: Să nu îndrăznești!

FANA (*formînd un număr de telefon*): Alo!... Bună seara... Cristina?... As-cultă-mă bine și nu mă întrerupe, sub nici un motiv. Dacă întrerupi, închid. Nici să nu întrebî de unde știu tot ceea ce-ți voi spune acum. Ascultă-mă foarte atent... Jur să nu mint! Și, ca să pot vorbi, te asigur, îmi trebuie

un foarte mare curaj. Nu răutate! Curaj! Un curaj care, privit din exterior, poate să pară urît, foarte urît! Dar nu-i nici într-un caz gelozie... Să nu crezi cumva că-l iubesc pe Ștefan! Nu! Nu-l iubesc! Poate că nu l-am iubit niciodată. Dar nici el — e singura lui dramă reală — nu mai poate iubi... Și tu ai fost pentru dînsul un joc! Te-a trecut în carnet: aventura cu numărul 16 și ți-a pus un „nouă plus” sau, poate, numai un „șapte”... Dar atît: o notă, un număr, un nume. Ai fost o experiență. Ultima pentru orgoliul lui. Iar prietenii lui, pictorul și nea Iancu, Marin, de pe „Pacific”, și turnul, străzile lui cu amini-tini, sînt doar un joc. Un ritual. Fe-rește-te! Mîine va afla toată școala. Ștefan va povesti tuturor: lui Ranet, lui Ifrim — care sînt două molii... Și n-are patru părinți, cum va în-cerca să se scuze. E și aici o minciună. Un subterfugiu comod, care a simțit că „se poartă”. Să aibă o dramă și el: o familie, care a încetat să mai fie familie... Dar nu-i adevărat! Așa că, mîine, Cristina, așteaptă-l la intrarea în școală și spune-i tu, mai întîi, că ai glumit. Că ai vrut doar să-l cu-noști, să te amuzi puțin... Și repetă același lucru față de Ranet și de Ifrim. Pentru că nu sînt decît două molii, doi îngerași oribili! Au și vor-bit despre voi! După ei, ar fi trebuit convocate ședințe și planificate discu-ții... Și-ți spun toate acestea, Cristina, pentru că tu ești altfel. Ești cuminte, frumoasă. Și n-ai uitat încă să rizi. Tu rizi foarte frumos. Și nu ești acu-zată, ca mine, că te-ai sărutat cu o sută... Dar eu nu mai țin mînte pe

nimeni. Și dacă nu țin mînte, în-seamnă că n-a fost așa. Numai tu, în-țelege-mă bine, consideră totul o expe-riență închisă. O simplă experiență. A fost o lecție doar... despre dragoste. Dar nu ni s-a predat „cînd” și „cum” trebuia, și-am dat extemporal... Am luat „3”. Important e să fie ultimul „3”. La revedere, Cristina!

ELIZA: Fana, tu vei fi o mare actriță!
FANA: Ce vrei să spui?

ELIZA: Că eu sînt o proastă, Fana.
Nu sînt nimic... Sînt Ifrim!

FANA: Tu ai înnebunit! De ce plîngi?

ELIZA: Plîng pentru mine, Fana. Că n-am luat niciodată un „3”. Și pentru că tu ai format numai cinci numere, nu șase. Și n-ai vorbit cu nimeni. Ai vorbit doar pentru mine. Și mi-ai vor-bit cum nu mi s-a mai vorbit nici-odată. Tu vei fi o mare artistă!

FANA: Nu vreau să plîng!

ELIZA: Nici nu plîng. Mă bucur. Și rid... uite. (*încearcă, dar inerent — eșec*), că mi-ai spus adevărul... Și mă bucur că nu te-ai iubit niciodată cu nimeni... Sau te-ai iubit, dar ai uitat, și-atunci n-a fost totuși iubire... Și-mi pare rău că n-ai avut curajul să-i spui totul Cristinei. Cineva trebuie să aibă curaj...

FANA: Va afla într-o zi...

ELIZA: Nu într-o zi! Trebuie să afle peste un singur minut, peste o singură clipă!... Și-am să-i spun eu adevă-rul!

FANA: Eliza, te rog... (*încearcă s-o oprească.*)

ELIZA (*la telefon*): Alo! Bună seara, Cristina... La telefon, Ifrim.

— ÎNTUNECARE —

TABLOUL 5

Scena se desfășoară la interval de zile. Cîteva noi elemente de decor sugerează sala de gimnastică a școlii. În scenă, Fana și Ștefan. Fana, în picioare, pe bî-nă, încearcă să ajungă la capătul ei.

ȘTEFAN: Fana, te rog! Este absolut fără sens! Și nici nu e momentul...

FANA: A fost ideea ta!

ȘTEFAN: Ideea mea? Să faci exerciții la birnă?

FANA: Să ne întîlnim în sala de sport. Nu m-aș fi gîndit niciodată.

ȘTEFAN: rana, eu imi joc cartea cea mare. Peste două ore exact, pot fi dat afară din școală.

FANA: Și ești speriat?

ȘTEFAN: Speriat.

FANA: Superstițios?

ȘTEFAN: Termină!

FANA (*prezicătoare modernă*): Dacă ajung pînă la capătul birnei fără să cad, îți rămîne o șansă...

ȘTEFAN: M-a chemat diriginta... De discuția asta depinde... Tu nu auzi ce-ți vorbesc?

FANA (*același joc*): Mă concentrez. Este spre binele tău.

ȘTEFAN: Fana, diriginta are încredere în tine. Știe că ești nebună... Tu ai putea să-i explici...

FANA: Și pentru „explicații” ți-ai amintit că există o Fana... Vechea Fana Ifrim!

ȘTEFAN: Tu mă cunoști... Tu ești singura care...

FANA Singura — eu? (*Își pierde echilibrul.*) Fii cel puțin cinstit. (*Sare jos de pe birnă.*) Spune-mi că, față de Cristina, sau de oricare alta, trebuie să „pari” și să-ți păstrezi o imagine nealterată... Că pentru acești îngerași — nu-i așa? — trebuie să ai o cămașă curată și un suflet de neînțeles. Pe cînd cu mine-i mai simplu: eu te cunosc de mult, și n-o să se întîmple nimic dacă vei fi mai neînșniț și îngrozitor de speriat. Dar, hai, spune odată ce vrei: o mîngiere, un sfat, ori, poate, să-i dau asigurări dirigintei că Ștefan Răducu, dintr-a XII-a, se va îndrepta peste noapte?

ȘTEFAN: Deci, mă refuz!

FANA (*cu emoția unei declarații de dragoste*): Lumină! — dacă vrei, 20 de pastile, oricînd!

ȘTEFAN: Tu ești lucidă, Fana.

FANA: Pe vremuri era un defect: „ești prea lucidă, Fana! Tu și cînd săruti, reflectezi...”

ȘTEFAN: Au mai rămas două ore! Voi fi dat afară din școală!

FANA: Să fii!

ȘTEFAN: Dar nu am nici o vină, înțelege! S-au adunat aparențe! Nu s strălucit la română, admit: nu am decît note de „3”; sînt uneori și obraznic... adică spun în față ce cred și, poate, cui n-ar trebui; n-am înțeles nici de ce ar fi fost necesar să fac pe călugărul la vîrsta de 18 ani împliniți și am recunoscut că am avut două-trei cuceriri, nu am stat să le număr... Dar care-i vina reală?

FANA: Una singură!

ȘTEFAN: Spune-o!

FANA: Aerul de nevinovat. Și ideea asta stupidă de a încerca să joci teatru cu mine, cînd eu te cunosc — și tu o știi — cum îmi cunosc buzunarul... Și faptul că-ți scoți, în primplan, cuceririle — pentru că m-aș număra printre ele —, dar ascunzi foarte abil,

ceea ce e mai grav, că ești un mic profitor.

ȘTEFAN: Eu profitor?!

FANA: Da, profitor! Și pentru un sărut, două comutatoare, „roșu intens și albastru”, plus o centrare lentă — interesante și ele — i-ai cerut unei naive patente să-ți facă teza a doua zi, la română: „Hai, Cristinel, te rog, să nu rămîn corigent...”

ȘTEFAN: N-a fost așa!

FANA: Ba da!

ȘTEFAN: Ne-a dat două subiecte, ascultă: poetul preferat — o prezentare banală, dar eu n-am nici un poet preferat; și o compoziție liberă: „Ziua cea mai frumoasă”, ceva cu floricele, la care nu mă pricep...

FANA: Pentru că n-ai avut o astfel de zi.

ȘTEFAN: N-am avut...

FANA: Să fi scris adevărul... Pentru sinceritate ți-ar fi dat două puncte în plus.

ȘTEFAN: Că pe dirigintă o fi chemind-o Fana Ifrim, și-i dementă!

FANA: Vrei să spui genială...

ȘTEFAN: Își bagă nasul în toate!

FANA: Are un nas genial!

ȘTEFAN: Dar n-am copiat, tu n-ai?!

Cristina a ridicat foaia de hîrtie spre mine și, pe foaie, fără să ne fi înțeles dinainte, scrisese numele meu. Ce-aș fi putut să mai fac?

FANA: Nu înțeleg... Tu îmi spui mie cam ce-ai dori să-i transmit eu dirigintei, sau vrei, într-adevăr, să te cred?

ȘTEFAN: Nu puteam s-o opresc, ăsta-i adevărul curat.

FANA: Deci, tu ai fost obligat să accepți toată această substituție; tu te-ai sacrificat, ai fost constrîns, victima înțîmplării...

ȘTEFAN: Victimă, da... (*Apoi, renunțînd.*) Am avut și ghinion...

FANA: Și dacă teza ți-ar fi fost anulată, fără nici un fel de sancțiune... ai fi fost liniștit? Recunoaște!...

ȘTEFAN: Anulată? Cum?

FANA: Vin de la dirigintă. Mi-a spus că reflectează... Adică, s-a și decis...

ȘTEFAN: Sînt invențiile tale. Ce căutai la ea?

FANA (*fără să-și dezvăluie improvizația*): Știa c-am fost într-o vreme prietenă și a vrut să-și formeze o părere. Adică,

să mă întrebe ce cred.

ȘTEFAN: Pe cuvîntul tău de onoare?

FANA: Am plecat de la ea acum o jumătate de oră. (*Calculînd cu precizie efectul.*) Secretara tocmai „bătea” decizia de eliminare.

ȘTEFAN: Decizia? Doar tu singură ai spus...

FANA: Nu scria pentru ce. Adică scria... Dar nu era nimic despre teză.

ȘTEFAN: Pentru jurnal, e clar! M-a reclamat Ranet! (*Pauză.*) Știa și de jurnal, nu-i așa?

FANA: Absolut tot. Aflase. Dar nu de la Ranet, de la tine!

ȘTEFAN: Că-s somnambul și vorbesc noaptea-n somn!

FANA: Te poți trăda și altfel. Și te-ai trădat încă de-a doua zi, deși... Interesant... Cum ai reușit să i-l furi?

ȘTEFAN: Mi l-a dat, pur și simplu. M-a rugat să-l citesc.

FANA: Și tu, ca să-l îngrozești pe Ranet, ai întrebat-o pe dirigintă dacă jurnalul literar nu reprezintă, în zilele noastre, un gen desuet. (*Pauză.*) Cum ți l-a dat? Voia să-i faci cumva o recenzie? Dacă l-ai avut de la el, cu atît mai mult nu aveai voie să-l rupi și să trimiți fiecărui elev cîte o foaie. Pentru că tu le-ai trimis, recunoaște!

ȘTEFAN: Să dovedescă, Poftim!

FANA: Diriginta nici n-a urmărit să dovedească ceva. Mi-a și spus: clasa știe exact adevărul, opinia e creată... Pe ea o interesa (*se simte c-ar dori să vorbească în stilul dirigintei*) „cum n-ai înțeles pînă azi că un jurnal intim nu se poate fura... că-i altceva... e un om...”

ȘTEFAN: „Un sufletel rănit...” (*Persiflant.*) Ranet să-mi înalțe o statuie că i-am spus adevărul. Să se mai termine odată cu sensibiliil ăștia, îngropați în jurnale!

FANA: Ți-era teamă de el, pitecantropus! Voi ai să-l compromiți! Deși în fața lui ai încercat, numai în urmă cu cîteva scri, să-l înduioșezi cu dramele tale, pe care nu le-ai trăit, cu cei patru părinți... Și asta i s-a părut de acum dirigintei...

ȘTEFAN: Deci, tot de la Ranet! Și mai voi ai să-l aperi!

FANA: Nu, asta știa de la mine. Pentru că invenția cu cei patru părinți n-am putut s-o ascund. Nu mai era o teză înlocuită în mod stupid, nici un jurnal pe care ai îndrăznit să-l distrugi. Era de-acum un calcul și — cum zicea diriginta (*din nou, efortul de a-și aminti exact*) — o mașinație, o înțelegere dubioasă a vieții și o adaptare la consensul unei aparente morale: „Nu eu, părinții mei...”

ȘTEFAN: Trebuia să mă aștept.

FANA: Eram obligată s-o fac... Numai că n-am fost în stare. N-am putut să i-o spun nici Cristinei. Și numai naivul Ranet a încercat să te apere în fața dirigintei, rugînd-o să nu te elimine... pentru că ai avea patru părinți.

ȘTEFAN (*bănuitor*): Naivul Ranet... Vrei să spui...

FANA: El nu putea bănuii...

ȘTEFAN: Și diriginta?

FANA: Știi cît se poate de bine. Te-a rugat să inviți pentru astăzi, la școală, pe unul dintre cei patru părinți.

ȘTEFAN (*sincer sau jucînd foarte bine*): Că apăs pe un buton și-i aduc la comandă. Nu-i cunoști pe ai mei. N-am avut pe cine să chem.

FANA: Eu m-aș fi dus la pictor. L-aș fi rugat să se prezinte la școală și să se recomande drept tatăl meu adoptiv.

ȘTEFAN: De care pictor vorbești?

FANA: Cel cu șevaletul-catarg, pe care l-ai cunoscut în vacanță și lucra la nud... Dar tu n-ai îndrăznit, se înțelege, pentru că pictorul, fiind și el un naiv, ar fi spus adevărul.

ȘTEFAN: Pictorul n-a existat niciodată. A fost creația ta.

FANA: Atunci l-aș fi adus pe nea Marîin de pe „Pacificul” mare, colocatarul de bloc.

ȘTEFAN: N-a existat nici el... L-am inventat împreună, tu ai uitat?

FANA: Dar dacă i-am inventat împreună și-au fost cîndva ai noștri...

ȘTEFAN (*intrerupînd-o*): Deci, asta e!

FANA: Da, asta... Ar fi trebuit să mă întreb cît puțin! Și să nu iei aerul acesta de acuzat pe nedrept... Pentru că nu mie mi-a venit prima oară ideea să mă prezint la școală cu un tată fictiv!

ȘTEFAN: Ce vrei să spui?

FANA: Că s-a prezentat, ieri după-amiază, la cancelaria școlii, actorășul acela cu care te-am văzut de cîteva ori împreună și despre care ți-am spus că-mi displace, că are ceva de ratat.

ȘTEFAN: E vărul meu.

FANA : Asta a spus-o și el dirigintei.
 Că tatăl tău este bolnav și e plecat
 în provincie și alte zeci de justifi-
 cări la fel de puțin verosimile. Dar
 mințea prost, se temea de urmări și
 se contrazicea la fiecare pas.
 ȘTEFAN : Deci, diriginta a simțit ?
 FANA : Am simțit eu... și i-am trimis
 un bilet.
 ȘTEFAN : Dirigintei ?
 FANA : Lui, personal : „Fă-te imediat
 nevăzut, cabotin mizerabil”.
 ȘTEFAN : Iar inventezi !
 FANA : Dacă nu-l expediam, zburai
 pentru totdeauna din școală. Pe când
 așa, diriginta a înțeles că nu mă nu-
 măr printre naivele tale (*sugerînd din
 nou vorbirea dirigintei*), care ar fi
 fost gata s-o roage, în genunchi, să te
 ierte. Și în loc să-și piardă încrederea
 în mine, mi-a cerut s-o ajut.
 ȘTEFAN : Deci, sînt eliminat ?
 FANA : Încă nu. Diriginta nu știa ce să
 facă și m-a rugat să mă transpun în

situația ei. Numai să fiu cît se poate
 de sinceră, pentru că părerea mea,
 cum spunea ea, va fi hotărîtoare în
 privința eliminării.
 ȘTEFAN : Și tu ?
 FANA : I-am cerut un răgaz de 24 de
 ore.
 ȘTEFAN : Înseamnă că-s salvat !
 FANA : Acum un an ai fi fost.
 ȘTEFAN : Ce vrei să spui ?
 FANA : Că nu mai știu care e adevă-
 rata salvare... Să fii iertat încă o
 dată sau, poate... (*Nuanțează alterna-
 tiva eliminării.*)
 ȘTEFAN : Fana, ce ți-a venit ?
 FANA : Am făcut tot felul de prostii,
 poate mai multe ca tine. Dar nu
 mi-ar fi trecut niciodată prin minte
 să chem la școală un străin, un tată...
 adoptiv, de ocazie. Și nici să inven-
 tez patru părinți. Cum i-ai putut in-
 venta ?

— INTUNECARE —

T A B L O U L 6

Din nou, interiorul casei Ifrim. O ordine mai mult decît neașteptată confirmă
 absența Fanei. În scenă — Ranet și Eliza. O atmosferă ciudată. Fiecare vorbește mai mult
 pentru el și cu sine... Dar replicile, interferîndu-se, creează aparența de dialog. Treptat,
 pe măsură ce vor îndrăzni să devină mai sinceri, scena va fi mai alertă, cu acuzații reci-
 proce, ca între doi complici, care abia acum au căpătat conștiința că au acționat corelat.
 Apariția Fanei va pune acest fapt în lumină, rămînînd, paradoxal, tot o scenă în doi :
 de o parte, Eliza—Ranet (o singură identitate), de alta, Fana, oponentul lor declarat.

ELIZA : Cum e și viața, Ranet ! Mai
 că-mi vine să rîd. Și, de fapt, n-ar
 fi de rîs. Ar fi așa, dimpotrivă.
 RANET : Ce ar fi dimpotrivă ?
 ELIZA : Nimic.
 RANET : Ai început totuși ceva. De
 ce ți-e teamă ? Vorbește.
 ELIZA : Mă gîndeam că te cheamă Geo
 Ranet. Și de 11 ani ți se spune Ranet.
 Mie — Ifrim... Eliza și Geo ar fi
 fost altceva. Ar fi sunat altfel..
 RANET : Poate că da.
 ELIZA : Cristina cum îți spune ?
 RANET : Ranet.
 ELIZA : Vrei să pun muzică ?
 RANET : Nu.
 ELIZA : Și poate nu m-aș fi gîndit nici-
 odată la asta, dar într-o zi Fana s-a
 supărat pe mine și mi-a spus : „Ifri-
 mule, așa și pe dincolo...” Dar nu din
 răutate. Și Cristina la fel : „Ifrimule,
 așa și pe dincolo...”
 RANET : Eliza sună prea intim. Deși

nu mi se pare urît. E chiar frumos. Și
 după ce ai să te căsătorești, e de la
 sine înțeles..
 ELIZA : A, da, de asta sînt convinsă
 și eu... N-o să rămîn toată viața :
 Ifrim. Nici tu — Ranet... Dar ce
 voiam ?
 RANET : Să pui un disc.
 ELIZA : Adevărat. (*Pune un disc.*) În
 general, am memorie bună. Rețin foarte
 ușor. Fana spune că ăsta e un mare
 „atu”. N-o spune admirativ... Îmi arun-
 că mereu că am să ajung doctor în
 științe și am să mă mărit cu un bărbat
 de 41 de ani (*se amuză*), care
 o să mă iubească etern.
 RANET : Nu văd nimic de rîs.
 ELIZA : Nici eu. (*Continuă să rîdă, apoi
 oprește discul.*)
 RANET : De ce ai oprit ?
 ELIZA : Mă gîndeam la Cristina. Tu
 ai venit să vorbim de Cristina și eu
 „așa și pe dincolo...”

RANET: Nu ți-am spus de Cristina nimic, dar nimic! Și tu ai început cu „așa și pe dincolo“.

ELIZA: Este o vorbă de-a mea. N-aș putea s-o explic. Deși Fana susține că a întâlnit odată un inginer și era suficient să-i treacă ei prin minte că ar dori să se plimbe și el îi și spunea: „Fana, tu vrei să te plimbi!“ Și se plimbau. A fost prima ei dragoste. Se spune că au și trăit împreună. Dar eu nu cred. Ți s-ar părea o crimă?

RANET: Știu și eu?! Dacă n-ai date certe... (*Pare totuși interesat.*)

ELIZA: Nu am... Dar voiam să-ți spun că, într-un fel, semeni cu inginerul acela al Fanei.

RANET: Nu te înțeleg.

ELIZA: În privința Cristinei, firește... Te simt mereu lângă ea... Adică, te gândești aproape tot timpul la ea.

RANET: La cine?

ELIZA: La Cristina.

RANET: Nu mă gîndesc deloc. Tu n-ai? Abia ți-am explicat... Ce tot vrei cu Cristina? Nu mă preocupă deloc...

ELIZA: Oricum, este drăguță, adică este binefăcută, înaltă... Are glezne subțiri... Și-asta-i baza... glezna, cel puțin așa susține Ștefan...

RANET: Vorbeai de inginer.

ELIZA: A plecat în provincie.

RANET: Corepondență?

ELIZA: Nu.

RANET: Și tu, mai termină cu glezna!... Toți oamenii au gleznă, ai fii putut să observi...

ELIZA: Deci, tu n-ai fi pentru gleznă... ci, mai mult așa, pentru suflet...?

RANET: Poate că da, știu eu?! S-ar putea să mă înșel...

ELIZA: Și eu mă înșel uneori. Adică îmi place să cred altceva și pînă la urmă cred.

RANET: Cum arăta inginerul?

ELIZA: Nu l-am văzut niciodată. Fana zicea că-i un Ștefan mai bătrîn. (*Paruza.*) Cristina știe c-o iubești?

RANET: Tu încetezi cu Cristina sau nu?

ELIZA (*concesie*): Atunci, în general... Dacă ai spus vreodată cuiva... vreau să spun, unei fete...

RANET: Nu cred. Adică, am vrut să spun cuiva, într-o seară, asta acum vreun an... Avea însă bilete la film. (*Se amuză.*)

ELIZA: Nu văd nimic de ris.

RANET: Nici eu. Dar avea realmente bilete. Cum îți explici?

ELIZA: Eu cred că există un fluid. Cînd vorbesc cu tine, să nu te superi, Geo, nu simt nimic. Iar la reuniunea din vara trecută, cînd am dansat cu Ștefan, cum să-ți explic, am simțit așa, un fior...

RANET (*indispus*): Fiindcă sînteți toate la fel. Tu, și Cristina, și Fana. Numai că Fana-i cînstită... Adică și voi... Dar Fana n-are prejudecăți...

ELIZA: „Toate la fel“ — ai descoperit un secret! Tu nu ești la fel ca Ștefan? Nu visezi și tu cuceriri... sentimente? Dar ai să fii dus de nas toată viața. Nici o Fana n-o să alerge să te caute, nici o Cristina n-o să te viseze în somn, iar în ceea ce mă privește...

RANET: N-am vrut să te jignesc. Am spus așa, într-o doară...

ELIZA: Nici eu. Dar vezi... Tu ești deștept acolo, la școală, dar în problemele simple de viață, cînd vorbim, bunăcară, de gleznă — cum s-a înțîmplat — pentru că are o importanță și glezna, să nu te superi, Geo, nu ești foarte deștept.

RANET: Depinde de situație, de antrenaj... Vreau să spun că depinde... Uite, mă gîndeam, într-o zi, tu și cu Fana sînteți surori... Și parcă totuși n-ați fi. Fana e altfel, mai vie... Tu ești mai mare ca ea?

ELIZA: Nu, Fana e mai mare cu un an. Dar am început școala împreună. Părinții noștri sînt foarte ocupați. Și am crescut — vezi, asta-i ciudat — în aceleași condiții, în aceeași casă, am învățat chiar și în aceeași școală. Și Fana e vie, frumoasă, cum spui, iar eu... Evident că depinde.

RANET: Exagerezi. Tu ești foarte stimată.

ELIZA: De profesori, de diriginți, de părinți, pentru că eu nu exist, nu le creez probleme și n-am nimic al meu...

RANET: Nici eu.

ELIZA: Dar Fana are: vrea să fie artistă. E nebunia ei. Și face un milion de exerciții... Că uneori mă și întreb dacă inginerul acela a existat. (*Ranet, foarte surprins.*) Iar Ștefan are cabina aceea, cu toată electronica lui... Crez că a avut aventuri?

RANET: Un seducător de duzină. Un

prefăcut. Iar noi ne entuziasmăm, asta e, în loc să-i spunem pe nume.

ELIZA : Ce-ar schimba ?

RANET : Nu l-ar mai căuta nici o fată (ipoteză), l-ar ocoli.

ELIZA : L-ar apăra !

RANET : Nu te pricepi...

ELIZA : Ei, află atunci că i-am spus totul Cristinei — dar absolut tot — și ea ce crezi că a răspuns : „Am știut totul dinainte, Ifrim. Îl acuzi pe nedrept. Ștefan este cel mai cinstit. Și, în orice caz — asta ca să mă-nfurie — sărută excelent. Roagă-l să te sărute“.

RANET : Credeam că i-a spus Fana... N-a vorbit Fana cu ea ?

ELIZA : Eu am vorbit, și m-am simțit palmuită, înțelegi ? Pentru că pe mine m-au sărutat numai așa, la jocuri... Și nici nu sună frumos : „M-am sărutat cu Ifrim“.

RANET : Foarte ciudat... Puteam să jur că Fana...

ELIZA : Evident, pentru că există ceva, un fluid, ți-am mai spus... Dar tu să nu te superi, Geo, nu-l ai... Mă gîndesc la Ștefan, comparam. Și vii mereu cu uniforma asta, cu pantalonii-burlan, cu gulerul care nu e foarte curat... Și cînd vorbești, deși s-ar putea să ai un suflet frumos, dar nu de suflet e vorba, parcă ar mai fi un al treilea de față. Mereu politicoș, diplomat, chiar cînd te scot din sărite. Bunăoară, acum : de ce nu explodezi ?

RANET : Te-aș jigni.

ELIZA : O să-mi faci plăcere... Te rog.

RANET : Uite-te în oglindă, atunci...

ELIZA : M-am uitat de o mie de ori. Te-am înțeles foarte bine. Fana își schimbă ceva la o rochie și rochia ei este alta, mereu. Iar eu le schimb... și sînt toate la fel.

RANET : Nu pentru asta, Eliza. Pentru că ne-am resemnat. Și l-am acceptat pe Ștefan cum era : ca pe un coleg oarecare, bolnav de oreion sau de pojar... În loc să-l bat, să-l distrug... Uitînd că oreionul se ia, vreau să spun că-i foarte periculos... Mă refer la Ștefan. Și a devenit cu timpul : marele don Ștefan. Ba mai mult, l-am apărat și la școală. L-am ajutat la teză. Iar acum „gloria“ lui mă distruge pe mine. El pare cel îndrăzneț ! Pe cînd, în realitate, ce reprezintă ? Zi ! E un om oarecare... Tot așa cum tu ai ascuns aventurile Fanei, pentru că ai invi-

diat-o în secret... Vina ta ! Și i-ai creat — eu am discutat și cu alții, să știi — aureola și mitul de a fi cucerit nu știu care inginer. Dacă l-a cucerit... Și ai ascuns-o pînă și acasă, față de ai tăi : ca să te sufocce acum, prin cuceririle ei, prin rochiile ei, prin frazele ei... Dar am să-i distrug pe amîndoi ! Voi fi mai rău decît toți ! Pentru că există și un al doilea Ranet. (Pe ultimele fraze a intrat și Fana.)

FANA : N-ai să ne distrugi niciodată. Ranet. Cel mult ai să te înfurii, ai să țiți, ai să alergi să spui tot dirigenței, ai să convoci nu mai știu cîte ședințe, vei cere să fie sancționat cineva și va fi. Eliza, la rîndul ei, mă va spune părinților, sau va bate toba pe stradă, că m-am încurcat cu nu știu care inginer, cu un student... Poate că voi fi și eu, pînă la urmă, condamnată... dar „mitul“ de care spuneai va rămîne. Ștefan va fi, și pe mai departe, „marele don Ștefan“, iar eu, poți discuta cu oricine, celebra Fana, vrăjitoarea, artista...

RANET : Și-atunci, după tine, să rabd și să tac, să ascund ?

FANA : Să te lupti cu Ștefan și cu mine, să te aperi cu dinții, să ne înfrunți, n-am nimic împotriva, dar nu printr-un jurnal de la 1800.

RANET (alarmat) : Ce ai citit din jurnal ?

FANA : Nici un rînd, liniștește-te ! Dar dacă ar fi cuprins un lucru cît de cît pasionant, aș fi știut. Adică s-ar fi vorbit... Jurnalul însă a trecut neobservat, nimeni nu a reținut nici o frază, nimeni nu a înțeles de ce ai început un jurnal. Și, plictisindu-se cu toții, de la primele rînduri, ți l-au adus înapoi, filă cu filă, întreg.

RANET : Pentru că nimeni n-a înțeles...

FANA : Au înțeles, în schimb, că n-ai pic de curaj nici cînd rămii singur cu tine. Și pentru cuceriri e nevoie de curaj, de fantezie, de izbucniri, ca cea de mai înainte. Și de felul tău de a fi, cel real... Pentru că nu există un al doilea Ranet. Și chiar dacă ai reuși să-l creezi — poate ai și început, cine știe ? — eu îl prefer pe adevăratul Ranet. Iar pe Ștefan, n-ai să-l îndrepți cu amenințări și cu sancțiuni oficiale, ci rîzînd de toate minciunile lui, de cuceririle pe care nu le-a făcut, sau

le-a făcut, dar au fost atât de ușoare încât n-a cucerit, ci a fost cucerit.

ELIZA : N-o asculta, Ranet. Vrea să te liniștească. E îndrăgostită de el. Vrea acum să-l salveze. Dar tu ai spus foarte bine: trebuie să fim răi. Cît mai răi! Să nu mai ascundem nimic. Să bat toba pe stradă! Să spun tot ce știi...

FANA : Și ce știi, fără să știi de la mine? Că am iubit trei bărbați? Un Ștefan mai bătrîn, un inginer, pe care nu l-ai văzut niciodată; unul ceva mai tînăr, care, poate nici n-a existat decît în imaginația mea; și un al treilea, un coleg, tot un Ștefan și el. Dar, spune-mi, te rog, chiar dacă au existat, să admit, și i-am iubit pe toți, de ce oare trebuie să fiu acuzată? Cu ce sînt mai nedemnă? Nu voi mai fi cîndva o soție ideală? N-am să mai pot preda literatura, copiilor? Voi fi o dirigîntă mai rea decît altele?

RANET : Și atunci?

FANA : Nu cunosc rețete, Ranet. Știu doar că nu e bine să-l copiezi pe Ștefan. Vei fi o copie ștearsă. Și ar fi mai simplu, cred, să rămîi cel care ai fost astă-seară, cinstit, agresiv — poate e felul tău... Iar tu, Eliza, să nu mă invidiezi. Nu mă lua drept model! Și nu te înverșuna că avem firi diferite.

ELIZA : Voi spune totul dirigintei. Chiar azi!

FANA : I-am spus eu, acum un sfert de oră. I-am spus tot adevărul. (*Concluzie : tardiv.*)

ELIZA : Ai fost la ea? Astă-seară?

FANA : Am fost... Și ți-a pus „10“ la primul subiect, la poezii. Dar din al doilea, în schimb, n-a înțeles nici o iotă... „Ziua ta cea mai frumoasă“, spunea, i s-a părut apăsătoare și neagră. Iar pe Cristina — deși va trebui să dea teza din nou — a spus că o invidiază pentru compunerea ei... Iar de compunerea ta, Ranet, a spus că nu-și amintește... nici un cuvînt, serios!

ELIZA : Sînt invențiile tale! E teatru! Am știut-o din primul moment. Dar am vrut să ascult toată scena. Și mi-e necaz că nu pot să-ți spun ce-ai pierdut. Mi-e necaz că vei fi mai departe iubită, iar eu, mai departe, Ifrim. Și mi-e necaz că eu voi lua doctoratul în științe, mă voi căsători foarte tîrziu... iar tu, o foarte mare artistă.

FANA : Te-nșeli, Eliza. Voi fi o dirigîntă. Atît!

ELIZA : Cea mai rea dintre toate!

FANA : Adevărat, Ifrim. Cea mai rea! Dar asta-i meseria dirigîntilor buni... Și n-ai nici un motiv să te superi, nici să te încrunți, să plîngi... pentru că devin, fără să vreau, invidioasă... (*Se amuză, dar amuzamentul e fals*) Eu n-am mai plîns de mult.

— ÎNTUNECARE —

T A B L O U L 7

Decorul primelor scene: mica sală de festivități a liceului. În scenă, abia intrînd — Ștefan. Nu pare grăbit să urce spre cabina de sonorizare ci, dimpotrivă, preferă, podiumul, scena sălii de festivități. Sus, în cabina de sonorizare, distingem silueta unei fete, pe care abia mai tîrziu o vom identifica. Spre surpriza lui Ștefan, amintind oarecum desfășurarea scenei a doua, o voce ciudată, pe reverberații, i se adresează direct.

VOCEA : Romeo, deci? Mefisto? Sau, poate don Juan?... Dar nu! Ești tot Romeo... (*deceptionată*). Și mă jurasem, zău, de cum întîlnesc un Ștefan care refuză teatrul, mă îndrăgostesc nebunește. Dar tu l-ai acceptat... Mor-tua est, Ștefan!

ȘTEFAN : Cine e sus?

VOCEA : Un reflector. Al treilea de pe dreapta.

ȘTEFAN : Hai, fără glumă.

VOCEA : Nu glumesc (*și cu un anume*

regret), sînt reflectorul cel mai serios.

ȘTEFAN : Deci tu erai... Te știi.

VOCEA : Nu știi nimic. te lauzi.

ȘTEFAN : Ai o memorie, Fana, de adevărată actriță. Felicitări!

VOCEA : Tu, nici măcar intuiție... Ești un Romeo ratat.

ȘTEFAN : Deci și ratat... Probabil că azi după-amiază, în grabă, ai uitat să mi-o spui...

VOCEA : Azi, după-amiază? Eu?

ȘTEFAN: ...Și te-ai întors special!
VOCEA: ...Nici n-aveam ce să uit...
ȘTEFAN: Atunci, or fi trecut din nou
15 ani...

VOCEA: Ștefan, tu mă confunzi!

ȘTEFAN: Pentru că nu-ți convine... Dar
eu vreau să știu ce-ai decis. Consideri
și acum că eliminarea ar fi cea mai
bună soluție? Hai, da sau nu?

VOCEA (*imitându-l*): Da sau nu...

ȘTEFAN: Fana, tu să încetezi!

VOCEA: Voiam să-ți propun să vii sus...

ȘTEFAN: De la distanță discut mai de-
gajat. De cei voiai să vin sus?

VOCEA: Știi și eu?!... (*Ironie discretă.*)
Să mă recucerești!

ȘTEFAN: Tu să-ți bați joc, auzi...

VOCEA: Nu vreau să aud...

ȘTEFAN (*uimit*): Parca-i fi altă Fana...

VOCEA: Și sint!

ȘTEFAN: Poate de când ai început să
repeți în poezia aceea a iubitului nos-
tru Ranet...

VOCEA: Cu totul altă Fană!

ȘTEFAN: Nu există o alta. Și chiar
dacă ar fi... Între noi totul a fost spus,
dragă Fana. Nu vreau să-ți cîștig sim-
patia, nici să-ți cer ajutor.

VOCEA: Atunci, imaginează-ți că aici,
sus, nu e Fana, ci cucerirea a șaptea,
a zecea... Sau, poate, ultima dintre ele;
imaginează-ți c-aș fi Cristina, Ștefan.
Fiica scriitorului care-ți place teribil.

ȘTEFAN: Cu atât mai bine. Mă bucur.

VOCEA: Deci, nu mă crezi?

ȘTEFAN: Te cred.

VOCEA: Și ești îndurerat de această
subită schimbare?

ȘTEFAN: Fana, te rog, încetează! Nu
am nervi de oțel.

VOCEA: Pari iritat.

ȘTEFAN: Sint vesel. Aștept eliminarea.

VOCEA: Deci, tot eliminarea...

ȘTEFAN: Prostia! Prostia ta și a lor.
Pentru că mi-am bătut joc de Ranet,
încă din clasa întâi, fără nici un mo-
tiv, și am fost, de fiecare dată, iertat.
Toată lumea a râs. Iar o singură dată
i-am spus cinstit adevărul, că el e mai
periculos decît mine, pentru că minte
„frumos” și pentru că are un jurnal
ca pe vremea bunicii... Și-atunci, gata:
sînt vinovat!

VOCEA: Față de mine ești!

ȘTEFAN: Față de tine cel mai puțin.
Fără tine n-aș fi știut niciodată să in-
ventez întîmplări care nu se pot întîm-
pla, să creez un pictor fictiv și un me-
canic pe care încă nu l-am văzut. Și
tot de la tine am ajuns să-i înțeleg
exact pe ai mei...

VOCEA: Nu de la mine, Ștefan.

ȘTEFAN: Ba da. Tocmai de aici reîn-
cepe prostia... Creez impresia falsă că

părînții mei se înțeleg foarte bine și
că trăiesc într-un cămin fericit, deși
sînt doi străini, despărțiți sufletește...
Și totul este perfect. Într-o zi însă, îi
spun lui Ranet adevărul, c-aș avea pa-
tru părinți, că m-am săturat de atmo-
sfera de acasă... și atunci sînt acuzat
chiar și de tine, Fana.

CRISTINA: Eu nu te acuz, Ștefan!
Dimpotrivă... Mă bucur.

ȘTEFAN (*iritat*): ...Că ești Cristina, am
înțeles, mi-ai spus...

VOCEA (*inversînd rolurile*)... că sînt
Fana Ifrim... și că ai ghicit, neaștep-
tat de ușor, cine sînt. Fără să mă con-
funzi nici o clipă cu... Cristina Iovan.
Pe care, vrei să mă faci să cred c-o
iubești... Sau, poate, n-o mai iubești...
Hai, zi!

ȘTEFAN: Cu Cristina-i la fel... Timp
de trei ani, începînd dintr-a IX-a, a
X-a, fac cele mai mari nebunii, am
un „Pacific” al meu, nu știu cîte aven-
turi elogiata și toată lumea se amuză:
marele don Ștefan. O singură dată, în
schimb, aventura nu mai e aventură
și sînt cinstit — mă îndrăgostesc de o
proastă sau ca un prost, ceea ce, în-
tr-un fel e totuna...

VOCEA (*înterupîndu-l*): Deci, te-ai în-
drăgostit!

ȘTEFAN: ...și totul se complică: sanc-
țiuni, eliminări. (*Apoi, anulînd tot.*) Ce
să mă îndrăgostesc? Încetează... Asta
a fost așa... și-a trecut... Eu îți vor-
beam de eliminare!

VOCEA (*cu un mare regret*): De eli-
minare, da. Cred că te-ai speriat fără
rost. Nu poți fi eliminat pentru o teză,
fie ea și înlocuită.

ȘTEFAN: Dar spuneai că diriginta a
aflat de jurnal.

VOCEA: Nu, n-a aflat nimic... (*Sur-
prinsă.*) Ranet a primit tot jurnalul
înapoi și a spus că-i este indiferent,
nu mai voia să reclame.

ȘTEFAN (*intrigat*): Și vărul meu, care
a fost la dirigintă acum cîteva ore...

VOCEA: A, da, îmi amintesc.... Mă a-
flam chiar în hol. A întrebat cineva,
un bărbat, mi se pare, de dirigintă.
Dar după ce diriginta plecase. Spunea
că a venit pentru tine, adică din par-
tea familiei... Și s-a retras imediat.

ȘTEFAN: Mi-ai spus că i-ai trimis un
bilet.

VOCEA: Nu știu de nici un bilet. (*Apoi
izbucnînd.*) Și m-am săturat de tot a-
cest joc: „Tu mi-ai spus, eu ți-am
spus...”

ȘTEFAN: Deci, m-ai „jucat”, frumos!...
(*Apoi, rezumînd.*) Vărul meu a sosit
după ce diriginta plecase; Ranet n-a

reclamat; și eu care mă credeam în pragul eliminării... fără nici o vină reală!

VOCEA : Față de mine ai... Eu sînt Cristina Iovan.

ȘTEFAN : N-am chef de jocuri, Fana !

VOCEA : Imaginează-ți totuși că sînt Cristina Iovan și gindește-te dacă față de mine, Cristina, n-ai făcut o greșală...

ȘTEFAN : O imprudență : nu trebuia să spun că ușa n-a fost închisă.

VOCEA : Dar asta o știam... Am urcat în cabină cunoscînd toate legile jocului. Știam că sînt a 15-a...

ȘTEFAN : Fana, nu-mi strica ultimul lucru frumos.

VOCEA : Hai sus...

ȘTEFAN : Predau cheia cabinei. Nu mai urc niciodată.

VOCEA : Adică vrei să te îndrepti în final, ca eroii lui Horațiu Iovan? E tardiv... Tu trebuie să mori ca Romeo

ȘTEFAN : Fana, nu-ți bate joc !

VOCEA : E legea ta interioară.

ȘTEFAN : Hai jos.

VOCEA : Nu, vino mai bine sus. (*Reflectorul, care l-a urmărit pînă în acest moment, a fost stins.*)

ȘTEFAN : Fana, tu îmi distrugi reflecțiile !

VOCEA : Nu le distrug, le-am stins.

ȘTEFAN : Și-abia te mai aud.

VOCEA : Am scos reverberația. Cred că am dat foc la ceva... (*Ștefan urcă în fugă scara și intră în cabină.*)

ȘTEFAN (*stupefiat*) : Cristina !

CRISTINA : M-ai văzut de prea multe ori ca să mă poți ține minte...

ȘTEFAN : Cum de-ai urcat ?

CRISTINA : Voim să învăț să centrez. Să găsesc violetul. Dar tu ți-ai uitat rolul Ștefan. Bate cu pumnii în ușă ! Și-amenință-i pe toți : „Nenorociții ! Îi distrug !”

ȘTEFAN : N-o mai închid niciodată.

CRISTINA : O voi închide eu. (*Închide ușa cu cheia, deschide fereastra și aruncă cheia în curte.*)

ȘTEFAN (*speriat*) : Ce faci ? Avem o singură cheie !

CRISTINA : Ai să cobori pe burlan. Nici 20 de metri. Sau am să cobor eu. (*Schițează gestul de a trece pervazul.*)

ȘTEFAN : Îți interzic !

CRISTINA : Cel puțin să fac plajă...

Dacă plouă, și duș... (*Privind fereastra; constatare dublată de un mare regret.*) Și-ntr-adevăr, nici măcar n-ai mințit. De sus se vede întregul oraș.

ȘTEFAN (*alarmat*) : Poate-l vezi pe portar...

CRISTINA : E surd... (*Descoperind că „mîncîniile” lui aveau și un fond de adevăr.*) Văd un tren care pleacă : „Hei, nea Marin, vino și deschide-me uşaaaa !” Văd și un pictor : „Pictoreee ! Nu pot ieși de aici ! Ajutooor !”

ȘTEFAN : Este simbătă seara, Cristina. Rămînem pînă luni.

CRISTINA : Spuneai că portarul încearcă, pe la 9, absolut toate ușile. Și mă temeam de portar...

ȘTEFAN : Nu încearcă nimeni nimic. Singurul lucru real e că-i surd încă din primul război.

CRISTINA : Pune-mi atunci un disc. Cel mai frumos. Unul fără cuvinte. Aprinde și reflectorul albastru, centrat spre interior. Și cucerește-mă ! Zi : te iubesc Cristina !

ȘTEFAN : Te iubesc, încetează !

CRISTINA : Nu m-ai convins.

ȘTEFAN : Atunci nu te iubesc...

CRISTINA : Acum a fost mai bine.

ȘTEFAN : Am să te urăsc toată viața !

CRISTINA : Ai început să intri în rol. Numai că ai spus-o prea tare.

ȘTEFAN : Nu te urăsc deloc.

CRISTINA : Dar eu te-nvăț de bine.

Vreau să fac din tine un artist. Să spui cum n-a spus nimeni vreodată : ...urasc ȘTEFAN : Cristina, înțelege, atunci a fost un joc, o măgărie, o farsă. Erai a 15-a, da... Deși n-am socotit niciodată. Și te-am chemat într-o doară, să mă amuz... Recunosc. Și tu ai fost o naivă.

CRISTINA : Naivă, eu ?! Care știam cine ești și am venit înadins ?

ȘTEFAN : Dar jocul s-a terminat...

CRISTINA : Ușa-i închisă real. Vom sta aici pînă luni.

ȘTEFAN : Pentru că ești o ne bună ! Nu trebuia s-o încui !

CRISTINA : Speram să inventezi ceva epocal. Să pui un magnetofon în fereastră și să strigi : oameni buni, nu veniți, nu vreau deloc să deschideți. Să afle întregul oraș că nu mai sînt o simplă aventură... Dar n-ai fost inspirat. Sînt tot o aventură, Ștefan.

ȘTEFAN : Dar mai înainte ; ți-am spus-o chiar eu.

CRISTINA : Mi-ai spus-o cît se poate de bine. Că a fost ceva... și-a trecut...

ȘTEFAN : ...că de data aceasta, aventura n-a mai fost aventură...

CRISTINA : Mi-ai spus-o prea tîrziu...

ȘTEFAN : Sînt însă sincer, Cristina. De data asta nu mint.

CRISTINA : Mint cu atunci. Sau m-am schimbat...

ȘTEFAN : Nu te-nțeleg.

CRISTINA : În prima zi, mi-era teamă

de tine. Și n-aș fi fost în stare să fug, deși știam că nu-i nici o ușă închisă. Acum e închisă real, și totuși mă simt foarte liberă...

ȘTEFAN: Sintem închiși, Cristina, până luni dimineața!

CRISTINA: Și sînt liberă, cred, pentru că nu mai ești reflectorul albastru, ci un coleg oarecare. Un partener de joc. Un joc banal, cuminte, care s-a terminat, și-acum fiecare își face în gînd socoteala: cît a pierdut, cît a luat...

ȘTEFAN: Nu trebuia să închizi.

CRISTINA: A fost invenția lui Horațiu Iovan, scriitorul acela care-ți place terribil...

ȘTEFAN: Ți-a spus el să închizi?

CRISTINA: Da. Sigur că da... (*cît să se simtă contrariul*). Mi-a spus că vei fi foarte speriat. Că vei deveni un puști oarecare, alarmat de ce ar urma. Îngrozit că vei sta o zi și o noapte cu o fată. Pentru că tu ai un repertoriu de numai 15 minute... Și ca să rămii

24 de ore închis între patru pereți, fără să minți, trebuie să fii matur, foarte matur, sau cel puțin... cînstit.

ȘTEFAN: Și ți-a dat voie să rămii o noapte întreagă cu mine?

CRISTINA: M-a obligat. Pune, te rog, un disc.

ȘTEFAN: Atunci, va veni el aici, ne va surprinde, sînt sigur.

CRISTINA: E prea comod pentru asta. Dar va scrie o piesă cu un băiat și o fată... Iar sus, în loc de moto: lui Răducu Ștefan. Nu, nu i-am spus nimic. N-ar fi înțelea niciodată.

ȘTEFAN: De ce tot jocul acesta? Spune-mi de ce? (*El aprinde lumina, ea o stinge.*)

CRISTINA: Ca să te văd mai bine. Și cheia n-am aruncat-o. (*Se apropie de ușă, deschide.*) Putem pleca, Ștefan.

ȘTEFAN: S-o aruncăm! Să batem ușa în cuie! Pun magnetofonul să urle.

CRISTINA: La revedere, Ștefan...

— ÎNTUNECARE —

T A B I O U L 8

În scenă — la interval de zile — Fana și Ranet. Desfășurarea scenei, subliniem, trebuie să fie surprinzătoare nu numai pentru sală (spectacol), ci și pentru Fana Ifrim.

FANA (*exasperată — pînă la plîns*): Ești aici de aproape zece minute. M-ai întrebat tot felul de banalități: „dacă repetiția e fixată la trei” — deși a început totdeauna la trei; „de ce nu m-am repezit, între timp, pînă acasă?” cînd tu știai foarte bine că eu locuiesc îndeajuns de departe și n-ar fi avut nici un sens să mă duc, să mă întorc; „dacă am luat masa sau nu” — după ce adineauri m-ai văzut la bufet; și, în sfîrșit, „ce se aude cu repetițiile noastre?”...

RANET: Exact, la a cîta repetiție ați ajuns? (*Nu fără sinceritate, dimpo-trivă.*) Mă interesa foarte mult.

FANA (*maximă inimicizie*): Nu te interesea, fii cînstit! Și, oricum, n-aș fi putut să-ți răspund, pentru că eu, timp de o săptămînă, am refuzat să repet — ceea ce știai din nou cît se poate de bine; iar azi e prima repetiție la care am fost invitată stăruitor să revin. Așa că, sînt curioasă și eu (*nu ironii — suspiciuni cu cele mai diferite nuanțe*): vrei să-mi mulțumești pentru această bunăvoință? Vrei să-mi dai unele in-

dicații suplimentare ca autor? Spune-mi, ce vrei?

RANET: Să te admir...

FANA (*uimită*): Să mă admir?!

RANET (*regretînd „angajarea” și neputînd bate în retragere*): Ai un picior foarte frumos... Sau mai exact, ai două... Și o gleznă la fel. Adică nu, tot două... (*Apoi, explicativ.*) Mă mediteză Ștefan. Mi-a spus că în 10 lecții devin cel mai interesant Raf Valone. Și pentru fiecare lecție o teză. Crezi că e mult?

FANA (*suspectîndu-l*): Cînd ai început să ieși lecții?

RANET: Acum opt zile, cred, după ce i-ai spus lui Ștefan să repete într-o piesă în care eroii...

FANA: Văd că ești informat cît se poate de bine.

RANET: Ștefan a susținut că piesa face parte dintr-o bibliografie pe care aș fi de-a dreptul obligat s-o parcurg pentru a înțelege... pînă unde poate să urce poezia.

FANA: Ranet, ce vrei?

RANET (*conacție*): Geo.

FANA: Geo, ce vrei? Tu ești un tip calculat, tu n-ai putut veni fără o justificare serioasă.

RANET: Nu-i prima oară cînd vin. E prima oară, doar, cînd te surprind și te scot din sărite (*și pentru că Fana începe să rîdă*), ceea ce îmi face din nou o foarte mare plăcere — asta-i din lecția a doua —, pentru că, în felul acesta, recunoști și tu, în sfîrșit, că mă vezi.

FANA (*fără ironie, grav*): De cînd ții atît de mult să te văd?

RANET (*cu o sinceritate care frizează „poezia”*): Încă de acum opt ani, cînd am stat, din întîmplare, într-o zi, în aceeași bancă, prima de lingă fereastră...

FANA (*uimită*): Noi doi? Tu mă confunzi!

RANET: Exclus. De altfel, eu am continuat să stau în aceeași bancă cu tine; (*încurajat de atenția cu care e urmărit*) te priveam, îți vorbeam, îți spuneam cît mai e pînă sună... și mu-

tam ceasul, firește, pentru că nu știam niciodată dacă după recreație n-ai să preferi altă bancă.

FANA: Dacă amuzamentul parteneriei face și el parte din lecție...

RANET: Evident, dintr-a treia. Numai că nu e ușor să-ți amuzi „partenera”, cum spui, după ce ai stat cu ea într-o bancă, timp de aproape opt ani.

FANA (*concluzie, nu lipsită de dramă*):

Deci, am stat...

RANET: Îți poți aminti ce-am făcut în fiecare zi, ce cărți am citit, cîte secrete mi-ai spus...

FANA: Jocul „de-a amintirile” e inclus și el?

RANET (*corectînd-o*): Sinceritatea. Într-a patra. (*Și pentru că ea se amuză.*) Sînt mai interesant acum, nu-i așa? (*Un imens regret: „abia acum”.*)

FANA: Erai mai interesant înainte... (*subliniind preferința pentru o naivitate reală în raport cu un calcul... perfect*) cînd „mutai ceasul” și, nu știai dacă după „recreație”...

RANET: Poate mai amuzant, sau, cum voiai tu să spui uneori, dar n-ai îndrăznit, mai ridicol.

FANA: Ridicol — nu...

RANET: Ba da. Mi-ai spus-o chiar acum câteva seri când m-ai găsit la Eliza. Și eu ți-am dat dreptate.

FANA: Ridicol — nu!

RANET: Eram! Mai ales când născoceam toate naivitățile alea, în care-l făceam pe Ștefan — fizician, pe Cristina — biolog de prestigiu, pe Eliza — doctor în științe. Și totdeauna soare, niciodată averse...

FANA (*depășită*): Dar tu credeai în toate acele „naivități“. (*Faptul că totuși credeai îi acordă, într-un fel, circumstanțe atenuante.*) Erai sincer convins!

RANET: Ei bine, mă dezic. Credeam pe jumătate... Sau nu credeam deloc. Dezicerea face parte din lecția a șaptea. Și mai credeam că, șocați de toate naivitățile mele, veți protesta cu toții, veți rupe piesa în bucăți. Că anticipația mea va rămîne un simplu pretext: „Vă amintiți de naivul acela, Ranet? Scria și un fel de texte... Ce-o fi ajuns, săracul? (*Nedepășind sensul unei ratări profesionale.*) Cum? n-a ajuns nimic?“

FANA: Deci tu ai scris la întâmplare: fizician, biolog... dirigintă. (*Ultimul cuvînt, fără voia ei, subliniat, ca ratarea unei perspective morale.*)

RANET: A, nu, la dirigintă m-ata gândit foarte mult.

FANA: Tot de acum opt ani?

RANET: Nu, doar de anul trecut, din septembrie, cînd, invitată fiind să urci pe o scară... ai constatat că treapta a șaptea lipsește.

FANA: A opta... (*Pauză.*) Tot din bibliografie?

RANET: Firește. Am un meditator exigent. Deși metoda, în sine, cu scara care duce spre turn, mi-a fost explicată încă de anul trecut. A fost o dizertație publică, în fața unui auditoriu lărgit.

FANA: Înveți cu sîrguință, Ranet.

RANET: Am memorie bună.

FANA: Sau, poate, „tact“ (*sens: lipsă de caracter*). Pentru că nu oricine, aflînd că am devenit obiectul unei dizertații, ar fi amînat aproape un an să mi-o spună.

RANET: Dizertația s-a oprit la metodă. Numele l-am aflat, sau l-am ghicit,

abia a doua zi dimineața, cînd pentru prima oară, în bancă, am fost singur... Adică ai venit mai tîrziu și erai foarte absentă. nu-mi auzeai întrebările.

Atunci am început și jurnalul intim.

FANA: Și ce-ai gândit despre mine?

RANET: Am așteptat.

FANA: Din punctul tău de vedere eram însă un caz!

RANET: Am așteptat, ți-am spus.

FANA: Ai fi putut, cel puțin, să mă întreb ce se întîmplă cu mine.

RANET: Te-am întreat. Aproape în fiecare zi. Dar tu erai uimită... Călătoreai mult, foarte mult, pentru că fiecare iubire era pentru tine... o călătorie. Și tu îmi spuneai: data viitoare, cînd mă întorc, îți răspund.

FANA (*amuzîndu-se*): Face și asta parte din lecție? Vrei să-mi vorbești despre utilitatea poeziei și rolul ei ca stimulent al încrederii? Ai uitat că îl citești și cu pe Iovan?

RANET (*neîndreptățit*): Dar eu nu l-am citit!

FANA: S-ar putea... Dar asta nu schimbă nimic! Pentru că Iovan-scriitorul nu e numai tatăl Cristinei! „Iovan“ e sinonim pentru mine cu un lel dă a vorbi, nici o clipă real, nici o dată direct, și cu un fel de a trăi desprins și departe de noi... (*Totul spus ca pe un fapt oarecare, nedidactic, pe amuzamentul propriu situațiilor paradoxale.*) Și tu semeni cu el, te refugiezi în cîvinte (*alarîndu-l real*). Cei îndrăzneți te opresc în mijlocul drumului, de parcă te-ar obliga: „hai, vino! te somez!...“

RANET: Somația face parte din lecția a noua... De îndată ce o învăț.

FANA: Asta nu se învață, Ranet. Și nu se poate imita...

RANET (*cu disperare*): Ba da! (*O prinde de braț, schitează o apropiere și, evident, nu îndrăznește s-o ducă pînă la capăt.*) Vrei să parcurgem toată lecția a noua sau să trecem direct la final?

FANA (*hohotînd*): N-ai pic de haz, Ranet!

RANET: De aproape opt zile, de cînd te-ai întors ultima oară din călătoriile tale...

FANA (*iritată de această pendulare continuă, cu totul nepotrivită*): Fără călătorii!... (*Cu cuvînte tale.*)

RANET: ...și de cînd l-ai rugat pe Ștefan să repete... nu am!

FANA: Erai și-atunci în sală?

RANET: Am fost, dar n-am auzit nimic din ce ți-a spus și i-ai spus. Nici măcar un cuvânt. Și-ar fi fost inutil: te-am văzut...

FANA: Arătam prost?

RANET (*vechiul stil*): Obosită...

FANA (*acceptînd*): Da, căutam ceva...

RANET: Și Ștefan, care nu întrevădea decît reluarea unei vechi aventuri. „Fana, mai stai!... Nu pleca!... Am să te sun diseară!” Asta m-a scos din sărite și m-a făcut să-i las un bilet.

FANA: Ai uitat de Cristina...

RANET: Atunci am înțeles că ești și tu foarte singură...

FANA: Iar seara, disperat c-o pierzi pe Cristina, telefonai Elizei.

RANET: Disperat, eu? (*Contestă.*) Fericit! Că mă eliberasem de misterul reflectorului, de turnul imaginar și de „treapta a opta lipsește”... Miracolul lor nu era decît tehnică și antrenament. O mișcare organizată ca la înot, o deprindere. Cristina era cu totul în afară! De Cristina uitasem... Și nu m-a preocupat niciodată. (*Uzînd-o foarte absentă.*) Tu n-auzi ce-ți vorbesc?! (*O întoarce cu fața spre el.*) Nu vrei să mă cunoști?

FANA: Semenî cu Eliza, Ranet!

RANET: Nu semăn deloc... Dimpotrivă. Nu mă apropii în nimic.

FANA: Totuși, semenî, Ranet! Și cînd ți-am citit în ziua aceea jurnalul, am avut sentimentul că citesc jurnalul ei, al Elizei... Recitește-l și tu, pe al tău, cu alți ochi... Și-ai să înțelegi, nu știu cum să ți-o spun, că te cunosc de mult și-am trăit și eu, lîngă tine, nu opt, ci peste 18... Fenomenal, 18 ani!

RANET: Spune, ce-ai citit din jurnal?

FANA: Cred că ultima pagină, o pagină aproape nescrisă, în care fiecare cuvînt, fiecare notație mi se părea că ascund o invidie, iar rîndurile nescrise — refuzări.

RANET: Amintește-ți exact ce scriam!

FANA: „Punote-puncte, s-a întors!” Dar lipsea cu desăvîrșire subiectul. Și, în continuare: „Urăsc călătoriile ei...” Și din nou puncte-puncte...

RANET: Nu înseamnă nimic...

FANA (*rece, lucid, înțelegînd întreaga semnificație tragică*): Ba da, o îngrozitoare minciună ascunsă. Pentru că spaima de a nu te trăda și neîncrederea față de toți cei din jur îmbrăcau haina discreției... Pentru că n-am

întîlnit nicăieri cuvîntul atît de simplu și care n-ar fi trebuit să lipsească: „iubesc”. Și pentru că nu-i pot suferi (*în sfîrșit*) pe băieții foarte cuminți, care simt nevoia să-și consume sentimentele nobile în jurnale intime și care, într-o bună zi, prind curaj și se grăbesc să facă cea mai mare prostie. Spune-mi: de ce-ai venit?

RANET: Ca să fac o mare prostie.

FANA: Numai că prostiile mari nu se anunță — se fac. Tu ai calculat-o prea mult...

RANET: M-am decis într-o singură zi. Îți pot spune și clipa...

FANA: Nu-mi spune... (*Explozie marmă.*) Tu știi să calculezi; știi să aștepti; știi să devii agresiv sau, dimpotrivă, sentimental... Dar pe mine nu mă interesează ce știi, ci cum ești... Și mi se pare îngrozitor ca la 18 ani să-ți disimulezi sentimentele și să încerci să pari altceva decît ești... ori să înlocuiești cuvintele hotărîtoare și simple numai cu puncte-puncte...

RANET (*disperat c-o pierde*): Am să completez toate spațiile albe, am să șterg punctele, n-am să las nici o suspensie, am să scriu cu litere mari...

FANA: E din lecția a zecea? (*Un rîs foarte ciudat... un rîs, dacă se poate, trist.*)

RANET (*sincer*): Nu e...

FANA: Ba da. Altminteri mă vei obliga să te asigur... că ești lipsit de haz. (*Rîsul se accentuează.*)

RANET: Pot să fiu!

FANA: ...că ai rămas un mare naiv. (*Hohotînd.*)

RANET: Nu mă interesează nimic...

FANA: ...și că, uneori, chiar și la 18 ani, există un „prea tirziu”. (*Intrerupînd hohotul de rîs.*) Și există!

RANET: Nu cred, nu vreau, nu poate exista...

FANA: Ba da. Iar eu nu știu să joc decît într-o singură piesă: a mea. O piesă în două, în trei sau poate în cinci personaje (*aceiași, plus Ștefan, care va rămîne neobservat*), dar o piesă în care, fiecare în parte, prin oricîte erori și prin oricîte experiențe ar trece — înțelege-mă, Geo —, aspiră spre ceva... Spune-i cum vrei... Spune-i frumos, adevăr, puritate. (*Îl zărește pe Ștefan.*) Intră, Ștefan.

ȘTEFAN: Deranjez?

FANA : Chiar dacă ai deranja, ești obligat să intri ! Te numeri printre eroi... Și n-ai încotro, trebuie să joci pînă la capăt...

ȘTEFAN : Să joc ? (*Îngrozit, lui Ranet.*) Ai scris o piesă nouă ?

FANA : Am scris-o eu, Ștefan. Sau o voi scrie cîndva...

ȘTEFAN (*condiție*) : La indicativul prezent. Altminteri...

FANA : Se înțelege !

ȘTEFAN : Și cu scene în doi, în semi-întineric... Plus reflectorul albastru...

FANA : Neapărat ! Iar tu vei fi — te văd — cuceritorul simpatic, micul farsor, marele don Ștefan... Un Raf Val-lone ratat...

ȘTEFAN (*provocat*) : Iar tu ceea ce ești !...

FANA : Ce sînt ? Hai, e important pentru piesă, vorbește... Care e vina mea ? (*Tensionare subtilă.*) Și cu ce am greșit refuzînd veșnicul „fă așa, nu fă altfel !”, fără să mi se spună de ce ? Și ce-am pierdut, mai ales ? Cu ce sînt eu mai rea ?

ȘTEFAN : Știi foarte bine și tu !

FANA : Știu doar atît : că sînt mereu acuzată și că învinuirile — ca și pre-judecățile — lasă urme, apasă. Și, ceea ce Eliza va afla pe la vreo 30 de ani, dacă nu mai tirziu, eu am aflat cu 12 ani înainte. (*Pauză.*) Poate asta am pierdut : 12 ani... Am sărit viitorul înții... Și mă simt, uneori, obosită... (*Apoi aparent fără nici o legătură directă.*) De ce ai venit, Ranet ?

RANET : Ca să-ți spun că n-ai 30 de ani.

ȘTEFAN (*regretînd agresivitatea anterioară*) : Confirm și eu. Se vede după gleznă... Nu mai vorbesc de suflet... Și chiar dacă ai 30, atunci am și eu 30 sau 34... Și te întîlnesc pe stradă : „Fana tu ești ?... Îți amintești reflectoarele... și turnul acela în care ?...”

FANA : A fost un joc, Ștefan. L-am repetat, ca să-l jucăm mai bine.

RANET : Iar eu am scris o piesă, *Viitorul al doilea*, care era o prostie.

FANA : Poți s-o rescii, Ranet. Va trebui s-o rescii. Și corista ne va da indicații... Va veni și un fotograf din oraș... (*Apoi, abia stîpinindu-și plînsul.*) „Nu mai mișcați, copii. Cei care joacă în piesă — vă informez — să

rămînă în scenă... Facem fotografii, zecile bucata... Iar voi, băieții din mijloc, mai dîrji ! Să vi se simtă durerea ! Mai colțuroși, copii !”

ȘTEFAN (*primul care se angajează în joc*) : Și acum, fotografia nr. 2 : „Fana Ifrim, joci în locul prințesei, nu mai ești «vrăjitoare», te informez... Și prințesa iubește... e fericită ! Nu, mult mai fericită...”

FANA (*plîns, real, interior*) : Dar ce înseamnă iubire ? Cînd s-a îndrăgostit ? Și pe cine iubește ?

ȘTEFAN : Iubește copacul din dreapta. Sau, poate, pe cel din stînga ; ce tot pui întrebări ?... Ștefan, reflectorul albastru !

FANA : Dar eu am 18 ani... Nu pot iubi un copac ! Și nici un om — la întîmplare, aflat în stînga, sau — cine știe ? — în dreapta : m-am săturat să tot fiu vrăjitoare, peste noapte prințesă și să aflu că iubirea transformă... Vreau să joc rolul meu ! Să fiu Fana Ifrim, un om care e, undeva, așteptat, care mîine o să intre în viață, și pentru asta nu-i suficient să ai cîteva note de trecere... Eu, Fana Ifrim, unde trec ? Și de ce încerc sentimentul acesta că am îmbătrînit peste noapte ? Cum am pierdut 12 ani ?

ȘTEFAN : Fana, vei fi eliminată !

FANA : Și ce-au pierdut Ștefan și Cristina ? Cum au trecut pe lîngă o mare dragoste și-au transformat-o într-un joc ? Și de ce plînge Eliza ? (*Apoi, spre Ranet.*) Numai să nu uiți nici o întrebare, Ranet... Include-le în replica Fanei, în replica ei de final... Faptul că, în sfîrșit, se întreabă e primul răspuns cîștigat...

ȘTEFAN : Fana, eu scot reverberația... Sting tot !

FANA : Nu stinge încă ! Invită, mai înții, spectatorii, părinții acestor eroi, colegii lor, sau prietenii, să rămînă astăseară mai mult lîngă Ștefan și Ranet, lîngă Cristina, Eliza și Fana. Să-i însoțească spre casă... Invită-i neapărat, și insistă... și abia pe urmă, Ștefan, lasă încet cortina, sau n-o lăsa... (*luminile, treptat, încep să se stingă*)... pentru că unele piese continuă chiar și după ce cortina respectînd o tradiție, încearcă să anunțe : sfîrșit !